

32002R0178

L 31/1

EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS

2002 2 1

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 178/2002**2002 m. sausio 28 d.****nustatantis maistui skirtų teisės aktų bendruosius principus ir reikalavimus, įsteigiantis Europos maisto saugos tarnybą ir nustatantis su maisto saugos klausimais susijusias procedūras**

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 37, 95, 133 straipsnius ir 152 straipsnio 4 dalies b punktą,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,laikydami Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ⁽⁴⁾,

kadangi:

- (1) Laisvas saugaus ir sveiko maisto judėjimas yra pagrindinė vidaus rinkos kryptis, svarbi gyventojų sveikatai bei geroi ir jų socialiniams bei ekonominiams interesams.
- (2) Įgyvendinant Bendrijos politiką, turėtų būti užtikrintas aukštas žmonių gyvenimo ir sveikatos lygis.
- (3) Laisvas maisto ir pašarų judėjimas Bendrijoje galimas tik tuomet, jei per daug nesiskirs atskirų valstybių narių maisto ir pašarų saugos reikalavimai.
- (4) Valstybių narių įstatymai labai skiriasi koncepcijomis, principais ir procedūromis. Valstybėms narėms priimant

maistą reguliuojančias priemones, šie skirtumai gali apsunkinti laisvą maisto judėjimą, sukurti nelygias konkurencijos sąlygas ir taip tiesiogiai paveikti vidaus rinkos veikimą.

- (5) Todėl minėtas koncepcijas, principus bei procedūras būtina suderinti taip, kad maisto ir pašarų reguliavimo priemonėms būtų sudarytas bendras pagrindas, kuriuo remtųsi valstybės narės ir Bendrija. Tačiau turi būti skirta pakankamai laiko suderinti kai kurias dabartinių nacionalinės bei Bendrijos teisės aktų prieštaringas nuostatas ir numatyti, kad kol jos bus suderintos, atsižvelgiant į šiame reglamente nustatytus principus, būtų taikomi atitinkami teisės aktai.

- (6) Vanduo, kaip ir kiti maisto produktai, yra nuryjamas tiesiogiai arba netiesiogiai, ir vartotojas nėra apsaugotas nuo visų nurytų medžiagų, įskaitant cheminius ir biologinius teršalus, poveikio. Tačiau kadangi žmonėms vartoti skirtu vandens kokybė jau yra kontroliuojama Tarybos direktyvomis 80/778/EEB ⁽⁵⁾ ir 98/83/EB ⁽⁶⁾, pakanka tikrinti vandenį, vartojamą po Direktyvos 98/83/EB 6 straipsnyje nurodytos atitikties vietas.

- (7) Į maisto teisės aktus būtų tikslinga įtraukti reikalavimus pašarams, įskaitant jų gamybą ir naudojimą, kai tais pašarais bus šeriami maistui skirti gyvūnai. Tai nepažeidžia panašių reikalavimų, kurie buvo taikomi iki šiol ir bus taikomi ateityje remiantis visais gyvūnų, įskaitant prijaukintus, pašarus reglamentuojančiais įstatymais.

- (8) Tobulindama maisto teisės aktus, Bendrija pasirinko aukštą sveikatos apsaugos lygį, kurį ji taiko vienodai, neatsižvelgdama, kokioje rinkoje, vidaus ar tarptautinėje, maistas arba pašarai yra parduodami.

⁽¹⁾ OL C 96 E, 2001 3 27, p. 247.⁽²⁾ OL C 155, 2001 5 29, p. 32.⁽³⁾ 2001 m. birželio 14 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).⁽⁴⁾ 2001 m. birželio 12 d. Europos Parlamento nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje), 2001 m. rugsėjo 17 d. Tarybos bendroji pozicija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje) ir 2001 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento sprendimas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje). 2002 m. sausio 21 d. Tarybos sprendimas.⁽⁵⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 11. Direktyva, panaikinta Direktyva 98/83/EB.⁽⁶⁾ OL L 330, 1998 12 5, p. 32.

- (9) Būtina užtikrinti, kad vartotojai, kiti suinteresuoti asmenys ir prekybos partneriai pasitikėtų sprendimais, pagrįstais maisto produktus reglamentuojančiais įstatymais, jų moksliniu pagrindu, struktūromis ir sveikatos bei kitų apsaugos institucijų nepriklausomybe.
- (10) Patirtis parodė, jog norint užtikrinti tinkamą vidaus rinkos veikimą bei apsaugoti žmonių sveikatą, būtina imtis priemonių, kurių tikslas – garantuoti, kad į rinką nepatektų nesaugus maistas ir kad būtų sukurtos maisto saugos problemų atpažinimo ir reagavimo į jas sistemos. Turėtų būti nagrinėjami ir kiti su maisto sauga susiję klausimai.
- (11) Norint susidaryti pakankamai išsamų ir integruotą požiūrį į maisto saugą, reikėtų plačiai apibrėžti maisto teisės aktus su daugybe nuostatų, turinčių tiesioginį arba netiesioginį poveikį maisto ir pašarų saugai, įskaitant nuostatas, skirtas medžiagoms ir gaminiams, kurie gali liestis su maistu, pašarais ir kitais žemės ūkio produktais pradiniam gamybos etape.
- (12) Siekiant užtikrinti saugų maistą, būtina apsvarstyti visus maisto gamybos grandinės etapus: pirminę maisto gamybą, pašarų gamybą, maisto pardavimą arba tiekimą vartotojui, nes kiekviena sudedamoji dalis gali turėti įtakos maisto saugai.
- (13) Patirtis parodė, kad dėl minėtos priežasties būtina kontroliuoti pašarų, kuriais šeriami maistui skirti gyvūnai, auginimą, gamybą, vežimą ir paskirstymą, taip pat ir gyvūnų, kurie gali būti naudojami žuvims šerti, auginimą, nes nerūpestingas ar sąmoningas pašarų užteršimas, klastotės, apgaudinėjimai arba kitokia su tuo susijusi bloga praktika gali turėti tiesioginį arba netiesioginį poveikį maisto saugai.
- (14) Dėl tos pačios priežasties būtina apsvarstyti kitokią praktiką ir kitus žemės ūkio produktus pradiniam gamybos etape ir jų galimą poveikį bendrai produktų saugai.
- (15) Norint užtikrinti nuolatinę maisto saugos kontrolę, svarbų vaidmenį apsaugant gyventojų sveikatą nuo galimo pavojaus galėtų suvaidinti regioninis ir tarpregioninis pavyzdinių laboratorijų tinklas.
- (16) Valstybių narių ir Bendrijos priimtos maisto ir pašarų reguliavimo priemonės dažniausiai turėtų būti grindžiamos rizikos analize, nebent tai nesiderintų su aplinkybėmis arba neatitiktų priemonės pobūdžio. Atsižvelgimas
- į rizikos analizę dar prieš priimant tokias priemones padėtų išvengti nepateisinamų kliūčių laisvam maisto produktų judėjimui.
- (17) Maisto produktus reglamentuojančiais įstatymais siekiant sumažinti ar pašalinti pavojų sveikatai arba jo išvengti, trys tarpusavyje susiję rizikos analizės komponentai – rizikos įvertinimas, rizikos valdymas ir pranešimas apie riziką – sudaro sisteminių metodą, kuriuo galima nustatyti veiksmingas, proporcingas ir tikslingas priemones ar kitus veiksmus sveikatai apsaugoti.
- (18) Kad būtų pasitikima maisto produktus reglamentuojančių įstatymų moksliniu pagrindu, rizika turėtų būti vertinama taikant nepriklausomybės, objektyvumo ir skaidrumo kriterijus ir remiantis turima moksline informacija bei duomenimis.
- (19) Yra pripažinta, kad kai kuriais atvejais vien tik mokslinis rizikos įvertinimas negali suteikti visos informacijos, kuria turėtų būti grindžiamas su rizikos valdymu susijęs sprendimas, ir kad reikėtų tinkamai atsižvelgti į kitus su svars-tomu klausimu susijusius socialinius, ekonominius, susijusius su tradicijomis, etinius, ir aplinkosauginius veiksnius bei į kontrolės priemonių tinkamumą.
- (20) Sveikatos apsaugai Bendrijoje užtikrinti buvo pasitelktas atsargumo principas, sukėles kliūtis maisto produktų ir pašarų judėjimui. Todėl būtina nustatyti visoje Bendrijoje vienodą šio principo taikymo pagrindą.
- (21) Ypatingomis aplinkybėmis, kai kyla pavojus gyvybei arba sveikatai, atsargumo principas numato rizikos valdymo priemonių arba kitų veiksmų nustatymo mechanizmą tam, kad būtų užtikrintas Bendrijos pasirinktas aukštas sveikatos apsaugos lygis.
- (22) Visuomenei, nevyriausybinėms organizacijoms, profesionaliems susivienijimams, tarptautinėms prekybos partneriams ir prekybos organizacijoms vis labiau rūpi maisto sauga ir vartotojų interesų apsauga. Būtina užtikrinti, kad vartotojų ir prekybos partnerių pasitikėjimas būtų išlaikytas atvirai ir skaidriai tobulinant maisto įstatymą ir visuomeninių institucijų, kurios imasi atitinkamų priemonių informuodamos visuomenę tuomet, kai įtariama, kad maistas gali būti pavojingas sveikatai, dėka.

- (23) Bendrijos ir trečiųjų šalių vartotojų saugumas bei pasitikėjimas yra pats svarbiausias dalykas. Bendrija yra pagrindinis tarptautinis prekiautojas maisto produktais ir pašarais, šioje srityje ji yra sudariusi tarptautines prekybos sutartis, padeda kurti tarptautinius standartus, kuriais remiasi maisto produktus reglamentuojantys įstatymai, remia visiems lygius laisvos prekybos saugiais pašarais ir saugiais, sveikais maisto produktais principus, laikydamasi sąžiningos ir etiškos prekybos.
- (24) Būtina užtikrinti, kad į Bendriją eksportuojamas arba reeksportuojamas maistas ir pašarai atitiktų Bendrijos teisės aktus arba importuojančios šalies nustatytus reikalavimus. Kitomis aplinkybėmis maistas arba pašarai gali būti eksportuojami arba reeksportuojami tik importuojančios šalies sutikimu. Tačiau būtina užtikrinti, kad netgi tuomet, kai importuojanti šalis sutinka, sveikatai žalingi arba nesaugūs pašarai nebūtų eksportuojami ar reeksportuojami.
- (25) Būtina nustatyti bendruosius principus, kuriais remiantis būtų galima prekiauti maistu arba pašarais, ir tikslus bei principus, kuriais vadovaudamasi Bendrija prisidėtų prie tarptautinių standartų bei prekybos sutarčių tobulinimo.
- (26) Kai kurios valstybės narės priėmė horizontalius maisto saugą reglamentuojančius įstatymus, kuriuose pirmiausia įpareigojo operatorius prekiauti tik saugiu maistu. Tačiau pagrindiniai kriterijai, kuriuos tos valstybės narės taiko nustatydamos, ar maistas saugus, yra skirtingi. Atsižvelgiant į požiūrių skirtingumą ir į tai, kad kitos valstybės narės neturi horizontalių teisės aktų, prekybai maistu gali atsirasti kliūčių.
- (27) Todėl būtina nustatyti bendrus reikalavimus, kad į rinką būtų pateikiamas tik saugus maistas ir pašarai, o tai užtikrintų veiksmingą šių produktų vidaus rinkos veikimą.
- (28) Patirtis parodė, kad maisto produktų ir pašarų vidaus rinkos veikimui gali kilti pavojus, jei maisto bei pašarų neįmanoma atsekti. Todėl būtina nustatyti visapusio atsekamumo maisto ir pašarų verslo sistemą, kad būtų galima taikyti tikslinius ir tikslus išėmimus iš apyvartos arba suteikti informaciją vartotojams ar kontroliuojantiems pareigūnams ir taip išvengti galimų didesnių su maisto sauga susijusių problemų.
- (29) Būtina užtikrinti, kad maisto ar pašarų verslo įmonė, įskaitant importuotoją, galėtų nustatyti, kokia įmonė pateikė maisto produktą, pašarą, gyvūną arba medžiagą, kurie galėjo būti dėdėti į maistą ar pašarą, kad atsekamumas būtų užtikrintas visuose etapuose.
- (30) Maisto produktų verslo operatorius gali sugalvoti geriausią maisto tiekimo sistemą ir užtikrinti, kad pagal ją tiekiamas maistas būtų saugus; taigi jai turėtų būtų numatyta pirminė teisinė atsakomybė užtikrinant maisto saugą. Nors šis principas yra taikomas kai kuriose valstybėse narėse ir maisto produktus reglamentuojančių įstatymų srityse, tačiau kitose srityse jis nėra toks atviras arba atsakomybę valstybės narės kompetentingos institucijos prisiima jas kontroliuodamos. Tokie neatitikimai gali sudaryti kliūtis prekybai ir iškreipti įvairių valstybių narių maisto verslo operatorių konkurenciją.
- (31) Panašūs reikalavimai taikomi ir maisto produktų bei pašarų verslo operatoriams.
- (32) Maistų produktus ir pašarų saugą reglamentuojančių Bendrijos įstatymų mokslinis bei techninis pagrindas padeda siekti aukšto sveikatos apsaugos Bendrijoje lygio. Bendrijai turėtų būti prieinama aukštos kokybės, nepriklausoma ir veiksminga mokslinė bei techninė parama.
- (33) Su maisto ir pašarų sauga susiję moksliniai bei techniniai klausimai tampa vis svarbesni ir sudėtingesni. Europos maisto saugos tarnybos (toliau – tarnyba), sukūrimas turėtų sustiprinti dabartinę mokslinės ir techninės paramos sistemą, kuri jau nebegali tenkinti vis didėjančių jai keliamų reikalavimų.
- (34) Remiantis bendraisiais maisto teisės aktų principais, minėta tarnyba turėtų prisiimti nepriklausomo mokslinio atramos taško vaidmenį vertinant riziką ir taip padėti užtikrinti sklandų vidaus rinkos veikimą. Jos gali būti paprašyta teikti nuomones ginčytiniais mokslo klausimais, kad Bendrija ir valstybės narės galėtų priimti kompetentingus su rizikos valdymu susijusius sprendimus, būtinus siekiant užtikrinti maisto bei pašarų saugą ir padedančius išvengti vidaus rinkos susiskaidymo dėl nepagrįstų arba nereikalingų kliūčių laisvam maisto produktų ir pašarų judėjimui sudarymo.
- (35) Kad išaugtų vartotojų pasitikėjimas, tarnyba turėtų būti nepriklausomas mokslinių konsultacijų, informacijos ir pranešimo apie riziką šaltinis; vis dėlto siekiant paskatinti rizikos vertinimo, rizikos valdymo ir pranešimo apie riziką darną, turėtų būti stiprinamas rizikos vertintojų ir rizikos valdytojų ryšys.

- (36) Tarnyba turėtų pateikti išsamų nepriklausomą mokslinį požiūrį į sveiko maisto ir pašarų tiekimo grandinių saugą bei kitus klausimus, būti atsakinga už šį įpareigojimą. Jis turėtų apimti dalykus, turinčius tiesioginį ir netiesioginį poveikį maisto bei pašarų tiekimo grandinių saugai, gyvūnų sveikatai bei gerovei ir augalų sveikatai. Tačiau būtina užtikrinti, kad tarnyba sutelktų dėmesį į maisto saugą, taigi, kalbant apie gyvūnų sveikatos, gyvūnų gerovės ir augalų sveikatos klausimus, nesusijusius su maisto produktų tiekimo grandinės sauga, jos uždavinys turėtų apsiriboti mokslinių nuomonių teikimu. Tarnybos uždavinys dar turėtų apimti mokslinę informaciją ir mokslinę bei techninę paramą žmonių mitybos klausimais rengiant Bendrijos teisės aktus ir, Komisijos prašymu, paramą jai su Bendrijos sveikatos programomis susijusiais klausimais.
- (37) Dėl to kai kurie produktai, leidžiami pagal maisto teisės aktus, pvz., pesticidai arba pašarų priedai, gali būti pavojingi aplinkai arba darbuotojų saugumui. Tarnyba, remdamasi atitinkamais teisės aktais, turėtų įvertinti ir kai kuriuos su aplinkosauga bei darbuotojų sauga susijusius klausimus.
- (38) Siekiant išvengti mokslinių vertinimų ir mokslinių nuomonių apie genetiškai modifikuotus organizmus (GMO) dubliavimosi, tarnybai turėtų būti pavesta teikti mokslines nuomones apie produktus, išskyrus maistą ir pašarus, susijusius su GMO, kaip apibrėžta Direktyva 2001/18/EB ⁽¹⁾ ir nepažeidžiant ten pat nustatytos tvarkos.
- (39) Suteikdama paramą moksliniais klausimais, tarnyba turėtų prisidėti prie Bendrijos ir valstybių narių vaidmens kuriant ir tobulinant tarptautinius maisto saugos standartus bei prekybos sutartis.
- (40) Svarbiausias dalykas yra Bendrijos institucijų, visuomenės ir suinteresuotų šalių pasitikėjimas tarnyba. Todėl gyvybiškai svarbu užtikrinti jos nepriklausomybę, aukštą mokslinę kokybę, skaidrumą ir veiksmingumą. Būtinai ir bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis.
- (41) Tuo tikslu turi būti skiriama kompetentinga, įvairiapusė ekspertizė, pavyzdžiui valdymo ir viešojo administravimo srityse, atliekanti Valdančioji taryba, kurią sudaro kuo daugiau Europos Sąjungos valstybių. Prie to turėtų prisidėti
- Valdančiosios tarybos narių rotacija pagal įvairias kilmės šalis, jokio posto nepaliekant kurios nors konkrečios valstybės narės piliečiams.
- (42) Kad tarnyba galėtų atlikti savo funkcijas, ji turi turėti priemonės, leidžiančias jai atlikti visas būtinas užduotis.
- (43) Valdančiajai tarybai turėtų būti suteiktos būtinos teisės sudaryti biudžetą, tikrinti jo įgyvendinimą, parengti vidaus taisykles, priimti finansinius reglamentus, skirti Mokslo komiteto bei mokslinių grupių (diskusijoje dalyvaujančios ar tyrimą atliekančios žmonių grupės) narius ir Vykdomąjį direktorių.
- (44) Siekdama dirbti veiksmingai, tarnyba turėtų glaudžiai bendradarbiauti su valstybių narių kompetentingomis institucijomis. Vykdomajam direktoriui pagelbėti turėtų būti sukurtas Patariamasis susirinkimas, turintis keitimosi informacija mechanizmą ir užtikrinantis glaudų bendradarbiavimą pirmiausia su tinklo sistema. Be to, bendradarbiavimas ir tinkamas keitimasis informacija turėtų sumažinti skirtingų mokslinių nuomonių galimybę.
- (45) Tarnyba pagal savo kompetenciją turėtų perimti mokslinių komitetų prie Komisijos vaidmenį skelbiant mokslines išvadas. Siekiant užtikrinti didesnę maisto produktų tiekimo grandinės darną ir kad minėti komitetai dirbtų veiksmingiau, juos būtina reorganizuoti. Todėl tarnybos rėmuose reikėtų įsteigti Mokslo komitetą ir Nuolatines mokslines grupes minėtoms išvadoms teikti.
- (46) Nepriklausomumui užtikrinti Mokslo komiteto ir grupių nariai turėtų būti nepriklausomi mokslininkai, surinkti atviro paraiškų konkurso būdu.
- (47) Tarnybos, kaip nepriklausomo mokslinio atramos taško, vaidmuo reiškia, kad mokslinės nuomonės gali paprašyti ne tik Komisija, bet ir Europos Parlamentas bei valstybės narės. Norint užtikrinti mokslinės konsultacijos proceso valdomumą ir nuoseklumą, tarnybai turėtų būti suteikta teisė atmesti arba pakeisti prašymą pateikiant pateisinimą ir remiantis iš anksto nustatytais kriterijais. Be to, reikėtų imtis priemonių, padedančių išvengti mokslinių nuomonių skirtumų, o jei mokslinės institucijos nuo jų nukrypsta, turi būti nustatyta skirtumų išsprendimo arba aiškaus mokslinės informacijos pagrindo pateikimo rizikos valdytojams tvarka.

⁽¹⁾ 2001 m. kovo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/18/EB dėl genetiškai modifikuotų organizmų apgalvoto išleidimo į aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/220/EEB (OL L 106, 2001 4 17, p. 1).

- (48) Be to, tarnybai turėtų būti suteikta galimybė užsakyti būtinus mokslinius tyrimus, kad ji galėtų atlikti savo pareigas, ir kartu užtikrinti, kad jos su Komisija ir valstybėmis narėmis užmegzti ryšiai nesidubliuotų. Tai reikėtų padaryti atvirai ir skaidriai, ir tarnyba turėtų atsižvelgti į dabartinę Bendrijos patirtį ir struktūras.
- (49) Pagrindiniu trūkumu yra pripažinta veiksmingos duomenų apie maisto tiekimo grandinę rinkimo ir nagrinėjimo Bendrijoje sistemos stoka. Todėl turėtų būti sukurta tarnybos kompetencijai priklausančių atitinkamų duomenų rinkimo ir nagrinėjimo sistema tarnybos koordinuojamo tinklo pavidalu. Būtina peržiūrėti jau esamus tarnybos kompetencijai priskiriamus Bendrijos duomenų rinkimo tinklus.
- (50) Valstybėms narėms ir savo politiką vykdančiai Bendrijai pagrindiniu prevenciniu instrumentu laikui bėgant gali tapti tobulesnis kylančios rizikos nustatymas. Todėl tarnybai būtina priskirti iš anksto numatomą užduotį rinkti informaciją, būti budriai bei pateikti informaciją ir kylančios rizikos įvertinimą, norint jos išvengti.
- (51) Tarnybos įkūrimas valstybėms narėms turėtų sudaryti galimybę labiau įsitraukti į mokslinį darbą. Todėl tarnyba ir valstybės narės turėtų glaudžiai bendradarbiauti. O svarbiausia, kad tarnyba turėtų teisę tam tikroms valstybių narių organizacijoms skirti kai kurias užduotis.
- (52) Būtina užtikrinti pusiausvyrą tarp būtinybės pasinaudoti nacionalinėmis organizacijomis tarnybos užduotims vykdyti ir būtinybės bendrai darnai užtikrinti, kad šios užduotys būtų atliekamos laikantis joms nustatytų kriterijų. Dabartinė užduočių valstybėms narėms skyrimo tvarka, ypač pramonės įmonių tam tikrų medžiagų, produktų ar procedūrų patvirtinimui pateikiamų dokumentų įvertinimo procedūra, turėtų būti per metus iš naujo išnagrinėta tam, kad būtų atsižvelgta į tarnybos ir jos siūlomų naujų paslaugų įsteigimą, paliekant tokią pat griežtą įvertinimo tvarką.
- (53) Komisija ir toliau lieka visiškai atsakinga už rizikos valdymo priemonių paskelbimą. Todėl tarnyba ir Komisija turėtų keistis atitinkama informacija. Be to, siekiant užtikrinti pasaulinio ryšių proceso darną, tarnybai, Komisijai ir valstybėms narėms būtina bendradarbiauti.
- (54) Tarnybos nepriklausomybė ir jos vaidmuo informuojant visuomenę reiškia, kad jai turėtų būti suteikta teisė savarankiškai informuoti pagal savo kompetenciją, turint tikslą teikti patikimą ir lengvai suprantamą informaciją.
- (55) Atitinkamas bendradarbiavimas su valstybėmis narėmis ir kitomis suinteresuotomis pusėmis yra būtinas konkrečioje visuomenės informavimo kampanijų srityje, atsižvelgiant į bet kokius regioninius parametrus ir sąsajas su sveikatos politika.
- (56) Tarnyba, be nepriklausomybės ir skaidrumo pagrindų jos veiklos principų, dar turėtų būti atvira organizacija ryšiams su vartotojais ir kitomis suinteresuotomis grupėmis.
- (57) Tarnyba turėtų būti finansuojama iš bendro Europos Sąjungos biudžeto. Tačiau atsižvelgiant į įgytą patirtį, ypač susijusią su pramonės įmonių patvirtinimui pateikiamų dokumentų apdorojimu, per trejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo turėtų būti išnagrinėta mokesčių galimybė. Bendrijos biudžeto sudarymo procedūra ir toliau yra taikytina tiek, kiek ji siejasi su į Europos Sąjungos bendrajam biudžetui priskaičiuojamomis subsidijomis. Be to, sąskaitų tikrinimą turėtų priimti Auditorių Teismas.
- (58) Būtina leisti dalyvauti Europos valstybėms, kurios nėra Europos Sąjungos narės, bet kurios yra sudariusios sutartis, įpareigojančias jas į šio reglamento taikymo sritį perkelti ir įgyvendinti svarbiausius Bendrijos teisės aktus.
- (59) Remiantis 1992 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 92/59/EEB dėl bendrosios produktų saugos ⁽¹⁾, yra sukurta skubaus įspėjimo apie pavojų sistema. Dabartinė sistema taikoma maisto ir pramoniniams produktams, bet ne pašarams. Neseniai vykusios maisto krizės parodė, jog būtina sukurti maistui ir pašarams taikytiną patobulintą ir išplėstą skubaus įspėjimo apie pavojų sistemą. Šią patikslintą sistemą turėtų valdyti Komisija, o tinklo nariais turėtų būti valstybės narės, Komisija ir tarnyba. Ši sistema neturėtų apimti Bendrijos susitarimų dėl ankstyvo keitimosi informacija Tarybos sprendime 87/600/Euratomas ⁽²⁾ apibūdintų radiologinių avarių atvejais.
- (60) Paskutiniai su maisto sauga susiję įvykiai parodė, kad nepaprastosios padėties atvejams būtina nustatyti atitinkamas priemones, užtikrinančias, kad, kilus rimtam pavojui žmonių bei gyvūnų sveikatai ar aplinkai, visiems maisto produktams, neatsižvelgiant į jų rūšį bei kilmę, ir visiems pašarams būtų taikomos bendrosios priemonės. Toks išsamus požiūris į nepaprastosios padėties atveju taikomas maisto saugos priemones turėtų sudaryti galimybę imtis efektyvių veiksmų ir išvengti dirbtinų skirtumų vertinant su maistu ar pašarais susijusios rizikos dydį.

⁽¹⁾ OL L 228, 1992 8 11, p. 24.

⁽²⁾ OL L 371, 1987 12 30, p. 76.

- (61) Paskutinės maisto krizės atskleidė ir tai, kad Komisijai būtų naudinga tinkamai suderinti ir pagreitinti krizės valdymo procedūras. Šios organizacinės procedūros turėtų padėti koordinuoti pastangas ir nustatyti pačias veiksmingiausias priemones remiantis geriausia mokslinė informacija. Todėl iš naujo nagrinėjant procedūras, reikėtų atsižvelgti į tarnybos išipareigojimus ir numatyti jos mokslinę bei techninę pagalbą suteikiant informaciją kilus maisto krizei.
- (62) Norint užtikrinti veiksmingesnį požiūrį į maisto grandinę, reikėtų įsteigti Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos komitetą, pakeičiantį Veterinarijos nuolatinį komitetą, Maisto produktų nuolatinį komitetą bei Pašarų nuolatinį komitetą. Atitinkamai turėtų būti panaikinti Tarybos sprendimai 68/361/EEB⁽¹⁾, 69/414/EEB⁽²⁾ ir 70/372/EEB⁽³⁾. Dėl tos pačios priežasties Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos komitetas turėtų pakeisti ir Augalų sveikatos nuolatinį komitetą jo kompetencijos (Direktyvos 76/895/EEB⁽⁴⁾, 86/362/EEB⁽⁵⁾, 86/363/EEB⁽⁶⁾, 90/642/EEB⁽⁷⁾ ir 91/414/EEB⁽⁸⁾) augalų apsaugos produktų ir didžiausių likučių lygių nustatymo srityje.
- (63) Remiantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką⁽⁹⁾, turėtų būti priimtos šio reglamento įgyvendinimui būtinos priemonės.
- (64) Būtina, kad operatoriai turėtų pakankamai laiko įvykdyti kai kuriuos šiuo reglamentu nustatytus reikalavimus ir kad Europos maisto saugos tarnyba pradėtų veikti nuo 2002 m. sausio 1 d.
- (65) Svarbu nepainioti tarnybos ir Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2309/93⁽¹⁰⁾ įsteigtos Europos vaistų vertinimo agentūros (EVVA) uždavinių. Todėl būtina nustatyti, kad šis reglamentas nepažeidžia Bendrijos teisės aktais EVVA (agentūrai) suteiktos kompetencijos, įskaitant 1990 m. birželio 26 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2377/90, nustatančiu veterinarinių vaistų likučių gyvūninės kilmės maisto produktuose didžiausių kiekių nustatymo tvarką Bendrijoje, ⁽¹¹⁾ jai suteiktas galias.
- (66) Siekiant pagrindinių šio reglamento tikslų, būtina ir tikslinga numatyti koncepcijų, principų ir procedūrų, sudarančių Bendrijos maisto įstatymo pagrindą, derinimą ir įkurti Europos maisto saugos tarnybą. Laikantis Sutarties 5 straipsnyje nustatyto proporcingumo principo, šis reglamentas nenumato daugiau negu reikia šiems tikslams pasiekti.

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS IR APIBRĖŽIMAI

1 straipsnis

Tikslas ir taikymo sritis

1. Šis reglamentas užtikrina žmonių sveikatos ir vartotojų interesų apsaugą maisto atžvilgiu, ypač atsižvelgiant į tiekiamo maisto įvairovę, įskaitant tradicinius produktus, ir kartu užtikrina veiksmingą vidaus rinkos veikimą.

Jis nustato bendruosius principus ir atsakomybę, solidaus mokslinio pagrindo pateikimo priemones, veiksmingas organizacines priemones ir procedūras, padedančias priimti su maisto ir pašarų sauga susijusius sprendimus.

2. Taikant šio straipsnio 1 dalį, šis reglamentas nustato Bendrijos ir nacionalinius maisto bei pašarų principus apskritai ir ypač maisto ir pašarų saugos bendruosius reguliavimo principus.

Juo įsteigiama Europos maisto saugos tarnyba.

Jis nustato klausimų, susijusių su tiesioginiu ir netiesioginiu poveikiu maisto bei pašarų saugai, sprendimo tvarką.

⁽¹⁾ OL L 255, 1968 10 18, p. 23.

⁽²⁾ OL L 291, 1969 11 19, p. 9.

⁽³⁾ OL L 170, 1970 8 3, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 340, 1976 12 9, p. 26. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2000/57/EB (OL L 244, 2000 9 29, p. 76).

⁽⁵⁾ OL L 221, 1986 8 7, p. 37. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/57/EB (OL L 208, 2001 8 1, p. 36).

⁽⁶⁾ OL L 221, 1986 8 7, p. 43. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/57/EB.

⁽⁷⁾ OL L 350, 1990 12 14, p. 71. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/57/EB.

⁽⁸⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2001/49/EB (OL L 176, 2001 6 29, p. 61).

⁽⁹⁾ OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽¹⁰⁾ OL L 214, 1993 8 24, p. 1. Reglamentas su pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 649/98 (OL L 88, 1998 3 24, p. 7).

⁽¹¹⁾ OL L 224, 1990 8 18, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1553/2001 (OL L 205, 2001 7 31, p. 16).

3. Šis reglamentas yra taikomas visiems maisto bei pašarų gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapams. Jis netaikomas pirminei produkcijai, skirtai asmeniniam vietiniam vartojimui arba su asmeniniu vietiniu vartojimu susijusiam vietiniam paruošimui, tvarkymui ar saugojimui.

2 straipsnis

„Maisto“ apibrėžimas

Šiame reglamente „maistas“ (arba „maisto produktas“) – tai medžiaga arba produktas, perdirbtas, perdirbtas iš dalies arba neperdirbtas, kurį žmogus nurys arba pagrįstai tikimasi, kad nurys.

„Maistas“ – tai ir gėrimas, kramtomoji guma ar kuri nors kita medžiaga, įskaitant vandenį, apgalvotai įdėta į maistą jį gaminant, ruošiant ar apdorojant. Nepažeidžiant Direktyvų 80/778/EEB ir 98/83/EB reikalavimų, maistui priskiriamas vanduo, esantis už Direktyvos 98/83/EB 6 straipsnyje apibrėžtos atitikties vietos.

Į „maisto“ sąvoką neįeina:

- a) pašarai;
- b) gyvi gyvūnai, nebent jie būtų paruošti pateikti į rinką žmonėms vartoti;
- c) augalai prieš nuimant derlių;
- d) Tarybos direktyvose 65/65/EEB ⁽¹⁾ ir 92/73/EEB ⁽²⁾ apibrėžti vaistai;
- e) Tarybos direktyvoje 76/768/EEB ⁽³⁾ apibrėžta kosmetika;
- f) Tarybos direktyvoje 89/622/EEB ⁽⁴⁾ apibrėžtas tabakas ir jo produktai;
- g) 1961 m. Jungtinių Tautų bendrojoje konvencijoje dėl narkotinių vaistų ir 1971 m. Jungtinių Tautų konvencijoje dėl psichotropinių medžiagų apibrėžtos narkotinės ir psichotropinės medžiagos;
- h) likučiai ir teršalai.

3 straipsnis

Kiti apibrėžimai

Šiame reglamente:

- 1) „maisto produktus reglamentuojantys įstatymai“ – tai įstatymai ir kiti teisės aktai, Bendrijoje arba valstybėse narėse reglamentuojantys maistą apskritai, o ypač maisto saugą; jie taikomi visiems maisto bei maistui skirtiems gyvūnams gaminamo arba jiems šeriamo pašaro gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapams;

⁽¹⁾ OL 22, 1965 2 9, p. 369. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 93/39/EEB (OL L 214, 1993 8 24, p. 22).

⁽²⁾ OL L 297, 1992 10 13, p. 8.

⁽³⁾ OL L 262, 1976 9 27, p. 169. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2000/41/EB (OL L 145, 2000 6 20, p. 25).

⁽⁴⁾ OL L 359, 1989 12 8, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 92/41/EEB (OL L 158, 1992 6 11, p. 30).

- 2) „maisto verslas“ – tai pelno siekianti arba nesiekianti viešoji ar privati įmonė, vykdanči bet kokią su visais maisto gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais susijusią veiklą;
- 3) „maisto verslo operatorius“ – tai fiziniai arba juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuotai laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų;
- 4) „pašaras“ – tai medžiaga arba produktas, įskaitant priedus, perdirbtas, perdirbtas iš dalies arba neperdirbtas, skirtas šerti gyvulius per burną;
- 5) „pašarų verslas“ – tai pelno siekianti arba nesiekianti viešoji ar privati įmonė, vykdanči bet kokią su pašarų auginimu, gamyba, perdirbimu, saugojimu, vežimu ir paskirstymu susijusią veiklą, įskaitant gamintoją, gaminantį, perdirbantį arba saugojantį jo paties ūkio gyvūnams skirtus pašarus;
- 6) „pašarų verslo operatorius“ – tai fiziniai arba juridiniai asmenys, atsakingi už tai, kad jų kontroliuojamame maisto versle būtų garantuotai laikomasi maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimų;
- 7) „mažmeninė prekyba“ – tai maisto tvarkymas ir (arba) perdirbimas bei jo saugojimas prekybos taške arba paskirstymas galutiniam vartotojui, įskaitant paskirstymo terminalus, visuomeninį maitinimą, fabrikų valgyklas, įstaigų aprūpinimą maistu ir gėrimais, restoranus ir kitokių panašų aprūpinimą maistu, parduotuves, prekybos centrų paskirstymo centrus ir didmeninės prekybos rinką;
- 8) „pateikimas į rinką“ – tai maisto arba pašarų laikymas pardavimui, įskaitant siūlymą parduoti arba kurį nors kitą jo perdavimo būdą, nemokamai ar už pinigus, ir pats pardavimas, paskirstymas bei kitos jo perdavimo formos;
- 9) „rizika“ – tai neigiamo poveikio sveikatai tikimybė ir to poveikio stiprumas, sukeltantis pavojų;
- 10) „rizikos analizė“ – tai procesas, susidedantis iš trijų tarpusavyje susijusių dalių: rizikos vertinimo, rizikos valdymo ir pranešimo apie riziką;
- 11) „rizikos įvertinimas“ – tai mokslškai pagrįstas procesas, susidedantis iš keturių elementų: pavojaus nustatymo, pavojaus apibūdinimo, poveikio įvertinimo ir rizikos apibūdinimo;
- 12) „rizikos valdymas“ – tai procesas, kuris nuo rizikos vertinimo skiriasi tuo, kad konsultuojantis su suinteresuotomis šalimis yra įvertinamos elgsenos alternatyvos, atsižvelgiama į įvertintą riziką bei kitus teisėtus veiksnius, o prireikus pasirenkamos atitinkamos prevencijos ir kontrolės priemonės;

- 13) „pranešimas apie riziką“ – tai rizikos vertintojų, rizikos valdytojų, vartotojų, maisto ir pašarų verslo įmonių, akademinės bendruomenės ir kitų suinteresuotų šalių tarpusavio keitimasis informacija ir nuomonėmis dėl pavojaus ir rizikos, rizikos faktorių ir rizikos suvokimo rizikos analizės procese;
- 14) „pavojus“ – tai maiste arba pašare esanti biologinė, cheminė ar fizikinė medžiaga arba jos būklė, galinti sukelti neigiamą poveikį sveikatai;
- 15) „atsekamumas“ – tai galėjimas visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose surasti arba atsekti maisto produktą, pašarą, maistui skirtą gyvūną arba į maistą ar pašarą skirtą ar numatytą dėti medžiagą;
- 16) „gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapai“ – tai bet kuris etapas, įskaitant importą, nuo pirminio maisto pagaminimo imtinai iki jo saugojimo, vežimo, pardavimo arba pateikimo galutiniam vartotojui imtinai ir atitinkamais atvejais pašarų importavimas, auginimas, gamyba, saugojimas, vežimas, skirstymas, pardavimas ir tiekimas;
- 17) „pirminė gamyba“ – tai pirminių produktų gamyba, veisimas arba auginimas, įskaitant derliaus nuėmimą, melžimą ir naminių gyvūnų auginimą iki skerdimo. Be to, pirminė gamyba apima ir medžiojimą, žvejimą bei laukinių produktų auginimą;
- 18) „galutinis vartotojas“ – tai maisto produkto galutinis vartotojas, kuris jo nevalo kokiais nors su maisto verslu susijusiai operacijai atlikti ar veiklai vykdyti.

II SKYRIUS

BENDRIEJI MAISTO PRODUKTUS REGLAMENTUOJANTYS ĮSTATYMAI

4 straipsnis

Taikymo sritis

- Šis skyrius yra susijęs su visais maisto arba maistui skirtų gyvūnų pašarų gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapais.
- 5–10 straipsniuose nustatyti principai sudaro pagrindinę horizontalaus pobūdžio sistemą, kurios, imantis priemonių, būtina laikytis.
- Dabartiniai maisto produktus reglamentuojančių įstatymų principai ir procedūros nustatomi kuo skubiau, ne vėliau kaip iki 2007 m. sausio 1 d., kad būtų laikomasi 5–10 straipsnių nuostatų.
- Iki to laiko, šio straipsnio 2 daliai taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, dabartiniai teisės aktai įgyvendinami atsižvelgiant į 5–10 straipsniuose nustatytus principus.

I SKIRSNIS

MAISTO PRODUKTUS REGLAMENTUOJANČIŲ ĮSTATYMŲ BENDRIEJI PRINCIPAI

5 straipsnis

Pagrindiniai tikslai

- Maisto produktus reglamentuojančiais įstatymais siekiama vieno arba daugiau bendrųjų tikslų: aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugos ir vartotojų interesų apsaugos, įskaitant sąžiningos prekybos maistu praktiką, prireikus atsižvelgiant į gyvūnų sveikatą ir gerovę, augalų sveikatos ir aplinkos apsaugą.
- Maisto produktus reglamentuojančiais įstatymais siekiama maisto ir pašarų, pagamintų arba realizuojamų laikantis šio skyriaus bendrųjų principų ir reikalavimų, laisvo judėjimo.
- Jei yra arba netrukus bus užbaigti tarptautiniai standartai, į juos atsižvelgiama tobulinant arba derinant maisto produktus reglamentuojančius įstatymus, nebent minėti standartai arba tam

tikros jo dalys būtų neveiksminga arba netinkama priemonė maisto produktus reglamentuojančiuose įstatymuose numatytiems teisėtiems tikslams įgyvendinti arba jie lemtų ne tokį apsaugos lygį, koks yra nustatytas Bendrijoje.

6 straipsnis

Rizikos analizė

1. Norint pasiekti pagrindinį tikslą, t. y. aukštą žmonių sveikatos ir gyvenimo apsaugos lygį, maisto produktus reglamentuojantys įstatymai turi remtis rizikos analize, išskyrus tuos atvejus, kai tai neatitinka aplinkybių arba priemonės pobūdžio.

2. Rizikos vertinimas remiasi turima mokslinė informacija, o vertinama laikantis savarankiškumo, objektyvumo ir skaidrumo principų.

3. Rizikos valdyme atsižvelgiama į rizikos analizės rezultatus, ypač į 22 straipsnyje minimos tarnybos nuomonę, kitus su svarstomu klausimu susijusius kriterijus ir atsargumo principą, jei 7 straipsnio 1 dalyje nustatytos sąlygos yra tinkamos norint pasiekti 5 straipsnyje nustatytus maisto produktus reglamentuojančiuose įstatymuose numatytus bendrus tikslus.

7 straipsnis

Atsargumo principas

1. Ypatingomis aplinkybėmis, kai, įvertinus turimą informaciją, yra nustatoma kenksmingo poveikio sveikatai galimybė, tačiau mokslas abejoja, laukiant tolesnės išsamesniam rizikos įvertinimui reikalingos mokslinės informacijos, gali būti priimtos laikinosios rizikos valdymo priemonės, užtikrinančios Bendrijos pasirinktą aukštą sveikatos apsaugos lygį.

2. Priemonės, priimtos remiantis šio straipsnio 1 dalimi, turi būti proporcingos ir neapribojančios prekybos labiau negu reikia, kad būtų pasiektas Bendrijos pasirinktas aukštas sveikatos apsaugos lygis, atsižvelgiant į techninį bei ekonominį įvykdomumą ir kitus faktorius, kurie šioje srityje yra laikomi teisėtais. Per pagrįstą laiką, atsižvelgiant į nustatytą gyvybės arba sveikatos rizikos pobūdį ir mokslinės informacijos, būtinos išsklaidyti mokslo abejones ir atlikti išsamesnį rizikos vertinimą, rūšį, šios priemonės yra nagrinėjamos iš naujo.

8 straipsnis

Vartotojų interesų apsauga

1. Maisto produktus reglamentuojančiais įstatymais siekiama apsaugoti vartotojų interesus, ir jais remiantis informuotas vartotojas gali pasirinkti maistą. Jais siekiama užkirsti kelią:

- a) nesąžiningai arba apgaulingai praktikai;
- b) maisto klastojimui (primaišymui) arba
- c) kitokiai praktikai, kuri gali klaidinti vartotoją.

II SKIRSNIS

SKAIDRUMO PRINCIPAI

9 straipsnis

Visuomenės konsultavimas

Rengiant, vertinant arba iš naujo nagrinėjant maisto produktus reglamentuojančius įstatymus, išskyrus tuos atvejus, kai minėtas darbas yra labai skubus, visuomenė yra atvirai ir skaidriai konsultuojama tiesiogiai arba per atstovaujančias organizacijas.

10 straipsnis

Visuomenės informavimas

Nepažeidžiant Bendrijos ir nacionalinės teisės aktų taikytinų nuostatų dėl galimybės naudotis dokumentais, tuomet, kai yra rimtu

priežasčių įtarti, kad maistas arba pašarai gali kelti pavojų žmonių ar gyvūnų sveikatai, atsižvelgiant į rizikos pagrįstumą bei dydį, valstybinės valdžios institucijos imasi atitinkamų priemonių informuodamos plačiąją visuomenę apie sveikatos rizikos pobūdį ir nurodo visus maisto produktus ar pašarus arba maisto ar pašarų rūšį, jų keliamą pavojų ir priemones, kurių imamasi arba ketinama imtis norint šią riziką sustabdyti, sumažinti arba jos išvengti.

3 SKIRSNIS

BENDRIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI DĖL PREKYBOS MAISTU

11 straipsnis

Į Bendriją importuojamas maistas ir pašarai

Maistas arba pašarai, importuojami į Bendriją tam, kad būtų pateikti į jos rinką, turi atitikti tam tikrus maisto produktus reglamentuojančiuose įstatymuose numatytus reikalavimus arba sąlygas, kurias Bendrija pripažįsta jiems lygiavertėmis, arba, tuomet, kai Bendrija ir eksportuojanti šalis yra sudariusios atskirą sutartį – tos sutarties reikalavimus.

12 straipsnis

Iš Bendrijos eksportuojamas maistas ir pašarai

1. Maistas arba pašarai, iš Bendrijos eksportuojami arba reeksportuojami tam, kad būtų pateikti į trečiosios šalies rinką, turi atitikti tam tikrus maisto produktus reglamentuojančiuose įstatymuose numatytus reikalavimus, nebent importuojančios šalies valdžios institucijos reikalautų kitaip arba kitaip būtų nustatyta importuojančioje šalyje galiojančiais įstatymais, taisyklėmis, standartais, veiklos nuostatomis ir kita juridine arba administracine tvarka.

Kitomis aplinkybėmis, išskyrus tuos atvejus, kai maisto produktai kenkia sveikatai arba pašarai yra nesaugūs, maistas ir pašarai gali būti eksportuojami arba reeksportuojami tik tuomet, kai su tuo aiškiai sutiko paskyrimo šalies kompetentingos institucijos, prieš tai išsamiai informuotos apie negalėjimo pateikti į Bendrijos rinką priežastis bei aplinkybes, kuriomis šito negalima daryti.

2. Jeigu yra taikytinos dvipusio Bendrijos arba vienos iš valstybių narių ir trečiosios šalies susitarimo nuostatos, iš Bendrijos ar tos valstybės narės į minėtą trečiąją šalį eksportuojamas maistas ir pašarai turi jas atitikti.

13 straipsnis

Tarptautiniai standartai

Nepažeidžiant Bendrijos ir valstybių narių teisių bei išsipareigojimų, jos:

- a) prisideda prie maisto bei pašarų ir sanitarinių bei fitosanitarinių tarptautinių techninių standartų tobulinimo;
- b) skatina tarptautinių Vyriausybinių ir nevyriausybinių organizacijų darbo, rengiant maisto ir pašarų standartus, derinimą;
- c) prireikus prisideda prie sutarčių dėl maistui ir pašarams taikomų konkrečių ekvivalentiškumo pripažinimo priemonių tobulinimo;
- d) ypač daug dėmesio skiria besivystančių šalių ypatingam vystymui, finansiniams ir prekybiniams poreikiams, siekdamas užtikrinti, kad tarptautiniai standartai nesukurtų nereikalingų kliūčių besivystančių šalių eksportui;
- e) skatina tarptautinių techninių standartų ir maisto produktų reglamentuojančių įstatymų darną, tuo pačiu metu užtikrina, kad nesumažėtų Bendrijos priimtas aukštas sveikatos apsaugos lygis.

4 SKIRSNIS

MAISTO PRODUKTUS REGLAMENTUOJANČIŲ ĮSTATYMŲ BENDRIEJI REIKALAVIMAI

14 straipsnis

Maisto saugos reikalavimai

1. Nesaugus maistas į rinką nepateikiamas.
2. Maistas laikomas nesaugus, jei manoma, kad jis:
 - a) kenkia sveikatai;
 - b) netinka žmonėms vartoti.
3. Nustatant, ar maistas yra nesaugus, atsižvelgiama į:
 - a) įprastas sąlygas, kuriomis vartotojas šį maistą vartoja, ir į jo vartojimo sąlygas kiekviename maisto gamybos, perdirbimo bei paskirstymo etape ir
 - b) į vartotojui suteiktą informaciją apie tai, kad reikia vengti konkretaus maisto produkto ar produkto kategorijos neigiamo poveikio sveikatai, įskaitant informaciją etiketėje ir kitą vartotojo dažniausiai gaunamą informaciją.

4. Nustatant, ar maistas kenkia sveikatai, atsižvelgiama:

- a) į galimą tiesioginį ir (arba) trumpalaikį ir (arba) ilgalaikį to maisto produkto poveikį ne tik jį vartojančio asmens, bet ir vėlesnių kartų sveikatai;
- b) galimą susikaupusių toksinų poveikį;
- c) kai maisto produktas yra skirtas tam tikrai vartotojų grupei – į ypatingą tos grupės jautrumą.

5. Nustatant, ar maistas netinkamas žmonėms vartoti, atsižvelgiama į tai, ar jis nepriimtinas dėl jo numatytos paskirties, užterštumo ar dėl pašalinių medžiagų, puvimo, gedimo ar irimo.

6. Jei nesaugus maistas sudaro tos pačios klasės arba to paties aprašo maisto partijos, siuntos ar krovinio dalį, daroma prielaida, kad visas tą partiją, siuntą ar krovinį sudarantis maistas yra nesaugus, nebent po išsamaus įvertinimo nebūtų rasta įrodymų, jog likusioji partijos, siuntos ar krovinio dalis yra nesaugi.

7. Maistas, atitinkantis maisto saugą reglamentuojančias konkrečias Bendrijos nuostatas, laikomas saugiu tiek, kiek kalbama apie tuos jo aspektus, kuriems yra taikomos konkrečios Bendrijos nuostatos.

8. Tai, kad maisto produktas atitinka jam taikomas konkrečias nuostatas, kompetentingoms institucijoms nedraudžia imtis atitinkamų jo pateikimą į rinką ribojančių priemonių arba reikalauti pašalinti jį iš rinkos, jei yra pagrindo įtarti, kad, nepaisant minėto atitikimo, šis maistas yra nesveikas.

9. Jei nėra konkrečių Bendrijos nuostatų, maistas laikomas saugiu, jei atitinka valstybės narės, kurios teritorijoje jis yra realizuojamas, nacionalinių maisto produktų reglamentuojančių įstatymų konkrečias nuostatas ir jei tos nuostatos rengiamos bei taikomos nepažeidžiant Sutarties, ypač jos 28 ir 30 straipsnių.

15 straipsnis

Pašarų saugos reikalavimai

1. Jei pašarai yra nesaugūs, jie į rinką nepateikiami arba nešeriami jokiems maistui skirtiems gyvūnams.
2. Pašarai laikomi nesaugiais, jei manoma, kad jie:
 - turi neigiamą poveikį žmonių ir gyvūnų sveikatai,
 - yra pagaminti iš maistui skirtų gyvūnų, kurie nėra saugūs žmonėms vartoti.

3. Kai pašarų saugos reikalavimų neatitinkančiais pripažinti pašarai sudaro tos pačios klasės arba to paties aprašo partiją, siuntą arba krovinį, daroma prielaida, kad tokie yra visi toje partijoje, siuntoje ar krovinyje esantys pašarai, nebent, po išsamaus įvertinimo, negaunama įrodymų, jog likusioji pašarų dalis neatitinka pašarų saugos reikalavimų.

4. Pašarai, atitinkantys pašarų saugą reglamentuojančias konkrečias Bendrijos nuostatas, laikomi saugiais tiek, kiek kalbama apie tuos jų aspektus, kuriems yra taikomos konkrečios Bendrijos nuostatos.

5. Tai, kad pašaras atitinka jam taikomas konkrečias nuostatas, kompetentingoms institucijoms nedraudžia imtis atitinkamų priemonių, ribojančių jo pateikimą į rinką arba reikalauti pašalinti jį iš rinkos, jei yra pagrindo įtarti, kad, nepaisant minėto atitikimo, šis pašaras yra nesveikas.

6. Jei nėra konkrečių Bendrijos nuostatų, pašaras laikomas saugiu, jei atitinka valstybės narės, kurios teritorijoje jis yra realizuojamas, nacionalinius pašarus reglamentuojančių įstatymų konkrečias nuostatas ir jei tos nuostatos yra rengiamos bei taikomos nepažeidžiant Sutarties, ypač jos 28 ir 30 straipsnių.

16 straipsnis

Pateikimas

Nepažeidžiant konkretesnių maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatų, vartotojų neturi klaidinti maisto ar pašarų etiketės, reklama ir pateikimas, įskaitant jų formą, išvaizdą arba įpakavimą, pakavimo medžiagas, sudėjimo tvarką, apipavidalinimą juos demonstruojant ir įvairiausiomis priemonėmis apie juos teikiamą informaciją.

17 straipsnis

Įsipareigojimai

1. Maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose su jų kontroliuojamu verslu susijusiuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose užtikrina, kad maistas arba pašarai atitiktų su jų veikla susijusius maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus ir tikrina, kad šių reikalavimų būtų laikomasi.

2. Valstybės narės užtikrina, kad maisto produktus reglamentuojantys įstatymai būtų vykdomi ir kontroliuoja bei tikrina, kad maisto ir pašarų verslo operatoriai visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose vykdytų atitinkamus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų reikalavimus.

Tam tikslui, atsižvelgdamos į aplinkybes, jos remia valstybinės kontrolės sistemą ir kitas veiklos rūšis, įskaitant viešus pranešimus apie maisto ir pašarų saugą bei riziką, maisto ir pašarų saugumo

priežiūrą bei kitokią veiklą, apimančią visus gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapus.

Be to, valstybės narės nustato taisykles, reglamentuojančias priemones ir baudas, taikytinas pažeidus maisto produktus reglamentuojančių įstatymų nuostatas. Numatytos priemonės turi būti veiksmingos, atitinkančios pažeidimo pavojingumą ir turinčios realaus poveikio pažeidėjui.

18 straipsnis

Atsekamumas

1. Turi būti galimybė visuose gamybos, perdirbimo ir paskirstymo etapuose atsekti maisto produktą, pašarą, maistui skirtą gyvūnų ir kitas medžiagas, skirtas arba reikalaujamas dėti į maistą ar pašarą.

2. Maisto ir pašarų verslo operatoriai turi įstengti nustatyti kiekvieną asmenį, pateikusį jiems maisto produktą, pašarą, maistui skirtą gyvūnų bei kitas medžiagas, skirtas arba reikalaujamas dėti į maistą ar pašarą.

Tam tikslui minėti operatoriai privalo vietoje turėti sistemas bei taikyti procedūras, suteikiančias galimybę kompetentingų institucijų prašymu pateikti joms šią informaciją.

3. Maisto ir pašarų verslo operatoriai privalo vietoje turėti sistemas bei taikyti procedūras, suteikiančias jiems galimybę nustatyti kitas įmones, į kurias yra pateikti jų produktai. Kompetentingų institucijų prašymu ši informacija yra joms pateikiama.

4. Į Bendrijos rinką pateikti arba pateiktini išleistini maisto produktai arba pašarai yra ženklinami etiketėmis, kad juos būtų lengviau atpažinti remiantis atitinkamais dokumentais arba informacija, kurių reikalaujama konkretesnėmis nuostatomis.

5. 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka gali būti priimtos nuostatos, būtinos šio straipsnio reikalavimus taikant atskiriems sektoriams.

19 straipsnis

Įsipareigojimai dėl maisto produktų: maisto verslo operatoriai

1. Jei maisto verslo operatorius mano arba turi pagrindo manyti, kad jo importuotas, išaugintas, perdirbtas, pagamintas arba paskirstytas maisto produktas neatitinka maisto saugos reikalavimų, jis tuoj pat pradeda to maisto pašalinimo iš rinkos procedūras, jei maistas po pirminio patikrinimo vietoje jau išvežtas, ir apie tai praneša kompetentingoms institucijoms. Tuo atveju, kai produktas jau galėjo pasiekti vartotoją, operatorius veiksmingai ir tiksliai informuoja vartotojus apie produkto pašalinimo priežastį, o prireikus atsiima iš vartotojų jiems jau pateiktus produktus, jei kitų priemonių nepakanka aukštam sveikatos apsaugos lygiui užtikrinti.

2. Maisto verslo operatorius, atsakingas už mažmeninę prekybą arba paskirstymą, nesusijusią su pakavimu, ženklinimu etiketėmis, maisto sauga arba integralumu, savo veiklą pradeda maisto saugos reikalavimų neatitinkančių produktų pašalinimo iš rinkos procedūromis ir kartu su kitais prisideda prie maisto saugos: perduoda atitinkamą informaciją, būtiną norint atsekti maistą, padeda augintojams, perdirbėjams, gamintojams, ir (arba) kompetentingoms institucijoms.

3. Jei maisto verslo operatorius mano arba turi pagrindo manyti, kad jo į rinką pateiktas maistas gali pakenkti žmonių sveikatai, apie tai jis nedelsdamas praneša kompetentingoms institucijoms. Operatorius informuoja kompetentingas institucijas apie preventinius veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant apsaugoti nuo pavojaus galutinį vartotoją, ir, jei tai gali sustabdyti, sumažinti arba pašalinti dėl maisto kylantį pavojų, netrukdo arba neatbaido nė vieno asmens nuo bendradarbiavimo remiantis nacionalinės teisės aktais ir teisine praktika.

4. Maisto verslo operatoriai su kompetentingomis institucijomis bendradarbiauja atliekant veiksmus, leidžiančius išvengti arba sumažinti pavojų, kurį kelią jų tiekiamas arba jau pateiktas maistas.

20 straipsnis

Įsipareigojimai dėl pašarų: pašarų verslo operatoriai

1. Jei pašarų verslo operatorius mano arba turi pagrindo manyti, kad jo importuotas, išaugintas, perdirbtas, pagamintas arba paskirstytas pašaras neatitinka maisto saugos reikalavimų, jis tuoj pat pradeda to maisto pašalinimo iš rinkos procedūras ir apie tai praneša kompetentingoms institucijoms. Šiomis aplinkybėmis arba 15 straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju, kai partija, siunta ar krovinytis neatitinka pašarų saugos reikalavimų, jis sunaikinamas, nebent kompetentingai institucijai būtų priimtinas kitoks sprendimas. Operatorius veiksmingai ir tiksliai informuoja vartotojus

apie produkto pašalinimo priežastį, o prireikus atsiima iš vartotojų jiems jau pateiktus produktus, jei kitų priemonių nepakanka aukštam sveikatos apsaugos lygiui užtikrinti.

2. Pašarų verslo operatorius, atsakingas už mažmeninę prekybą arba paskirstymą, nesusijusius su pakavimu, ženklinimu etiketėmis, pašarų sauga arba integralumu, savo veiklą pradeda pašarų saugos reikalavimų neatitinkančių produktų pašalinimo iš rinkos procedūromis ir kartu su kitais prisideda prie pašarų saugos: perduoda atitinkamą informaciją, būtiną norint atsekti pašarą, padeda augintojams, perdirbėjams, gamintojams, ir (arba) kompetentingoms institucijoms.

3. Jei pašarų verslo operatorius mano arba turi pagrindo manyti, kad jo į rinką pateiktas pašaras gali neatitikti pašarų saugos reikalavimų, apie tai jis nedelsdamas praneša kompetentingoms institucijoms. Operatorius informuoja kompetentingas institucijas apie preventinius veiksmus, kurių buvo imtasi siekiant išvengti su to pašaro vartojimu susijusios rizikos, ir, jei tai gali sustabdyti, sumažinti arba pašalinti minėtą pavojų, netrukdo arba neatbaido nė vieno asmens nuo bendradarbiavimo remiantis nacionalinės teisės aktais ir teisine praktika.

4. Maisto verslo operatoriai bendradarbiauja su kompetentingomis institucijomis atliekant veiksmus, leidžiančius išvengti arba sumažinti pavojų, kurį kelią jų tiekiamas arba jau pateiktas pašaras.

21 straipsnis

Atsakomybė

Šio skyriaus nuostatos netaikomos 1985 m. liepos 25 d. Tarybos direktyvos 85/374/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių atsakomybę už gaminius su trūkumais, derinimo ⁽¹⁾.

III SKYRIUS

EUROPOS MAISTO SAUGOS TARNYBA

I SKIRSNIS

PASKIRTIS IR UŽDAVINIAI

22 straipsnis

Tarnybos paskirtis

2. Tarnyba teikia mokslinę informaciją ir mokslinę bei techninę paramą rengiant Bendrijos teisės aktus ir vykdamą politiką visose srityse, turinčiose tiesioginį arba netiesioginį poveikį maisto bei pašarų saugai. Ji teikia nepriklausomą informaciją visais šioje srityje kylančiais klausimais ir praneša apie riziką.

3. Tarnyba prisideda prie aukšto žmonių gyvenimo ir sveikatos apsaugos lygio ir tuo pačiu metu atsižvelgia į gyvūnų sveikatą bei gerovę, augalų sveikatą, aplinką ir vidaus rinkos veikimą.

1. Šiuo reglamentu įsteigiama Europos maisto saugos tarnyba (toliau – tarnyba).

(1) OL L 210, 1985 8 7, p. 29. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/34/EB (OL L 141, 1999 6 4, p. 20).

4. Tarnyba renka ir nagrinėja duomenis, leidžiančius apibūdinti ir kontroliuoti maisto produktų bei pašarų saugai tiesioginį arba netiesioginį poveikį turinčią riziką.

5. Be to, tarnybai dar yra pavesta teikti:

- a) mokslinę informaciją ir mokslinę bei techninę paramą žmonių mitybos klausimais, būtiną rengiant Bendrijos teisės aktus, arba Komisijos prašymu pagalbą, susijusią su informacijos mitybos klausimais perdavimu įgyvendinant Bendrijos sveikatos programą;
- b) mokslines nuomones kitais su gyvūnų sveikata ir gerove bei augalų sveikata susijusiais klausimais;
- c) mokslines nuomones apie produktus, išskyrus maistą ir pašarus, ir jų ryšį su Direktyvoje 2001/18/EB apibrėžtais genetiškai modifikuotais produktais, nepažeidžiant toje direktyvoje nustatytų procedūrų.

6. Tarnyba teikia mokslines nuomones, kurios bus mokslinis pagrindas rengiant ir priimant jos darbo sričiai priskiriamas Bendrijos priemones.

7. Tarnyba vykdo savo užduotis tokiomis sąlygomis, kurios dėl jos savarankiškumo, teikiamų nuomonių ir skleidžiamos mokslinės bei techninės informacijos kokybės, procedūrų skaidrumo, veiklos metodų ir stropumo vykdant paskirtas užduotis leidžia jai būti atskaitos tašku.

Ji glaudžiai bendradarbiauja su panašias užduotis atliekančiomis valstybių narių kompetentingomis institucijomis.

8. Tarnyba, Komisija ir valstybės narės bendradarbiauja skatindamos veiksmingą rizikos vertinimo, rizikos valdymo ir pranešimo apie riziką darną.

9. Valstybės narės bendradarbiauja su tarnyba, kad užtikrintų, jog ji savo misiją įvykdys.

23 straipsnis

Tarnybos užduotys

Tarnybai yra paskirta vykdyti šias užduotis:

- a) teikti Bendrijos institucijoms ir valstybėms narėms geriausias turimas mokslines nuomones visais Bendrijos teisės aktuose numatytais atvejais ir visais su ja susijusiais klausimais;
- b) tobulinti ir derinti vienodas rizikos įvertinimo metodologijas, taikomas jos veiklos srityse;
- c) teikti Komisijai mokslinę ir techninę paramą su ja susijusiose srityse ir jos prašymu padėti aiškintis bei svarstyti nuomones apie rizikos įvertinimą;

d) užsakyti mokslinius tyrimus, būtinus savo paskirčiai įvykdyti;

e) ieškoti, rinkti, lyginti, nagrinėti ir apibendrinti mokslinius bei techninius duomenis savo veiklos srityse;

f) imtis veiksmų, leidžiančių nustatyti ir apibūdinti jos veiklos srityse kylantį pavojų;

g) sukurti jos veiklos srityse dirbančių organizacijų tinklų sistemą;

h) Komisijos prašymu teikti mokslinę ir techninę pagalbą nustatant krizės valdymo procedūras, kurias Komisija įgyvendina ryšium su maisto bei pašarų sauga;

i) Komisijos prašymu, teikti mokslinę ir techninę pagalbą siekiant pagerinti Bendrijos, šalių pareiškėjų, tarptautinių organizacijų ir trečiųjų šalių bendradarbiavimą;

j) užtikrinti, kad visuomenė ir suinteresuotos šalys greitai gautų patikimą, objektyvią ir išsamią informaciją;

k) savarankiškai pareikšti savo išvadas ir orientacines nuomones;

l) imtis Komisijos jai pavestos bet kurios kitos užduoties.

2 SKIRSNIS

ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

24 straipsnis

Tarnybos organai

Tarnybą sudaro:

- a) Valdančioji taryba;
- b) Vykdomasis direktorius ir jo darbuotojai;
- c) Patariamasis susirinkimas;
- d) Mokslo komitetas ir mokslinės grupės.

25 straipsnis

Valdančioji taryba

1. Valdančioji taryba susideda iš 14 narių, kuriuos Komisija, pasitarusi su Europos Parlamentu, skiria iš jos parengto sąrašo, kuriame kandidatų yra daug daugiau nei numatoma skirti narių, ir Komisijos atstovo. Keturi iš minėtų narių turi būti iš vartotojų ir kitus maisto grandinės dalyvių atstovaujančių organizacijų.

Komisijos sudarytas sąrašas kartu su atitinkamais dokumentais išsiunčiamas Europos Parlamentui. Kuo skubiau ir ne ilgiau kaip per tris mėnesius nuo šio perdavimo, Europos Parlamentas savo nuomonę gali pateikti svarstyti Tarybai, ir tada ši paskiria Valdančiąją tarybą.

Tarybos nariai skiriami taip, kad būtų užtikrinti aukščiausi kompetencijos standartai, įvairių sričių ekspertų atstovavimas ir kuo didesnis geografinis pasiskirstymas Sąjungos teritorijoje.

2. Nariai skiriami ketverių metų kadencijai, kuri gali būti pratęsta vieną kartą. Tačiau pusė narių pirmajai kadencijai skiriami šešeriems mėnesiams.

3. Remdamasi Vykdomojo direktoriaus pasiūlymu, Valdančioji taryba patvirtina tarnybos vidaus taisykles. Šios taisyklės skelbiamos viešai.

4. Valdančioji taryba išrenka iš savo narių pirmininką dvejimėms metams, o vėliau šis laikotarpis pratęsiamas.

5. Valdančioji taryba patvirtina savo darbo tvarkos taisykles.

Jei nenurodyta kitaip, Valdančioji taryba priima sprendimus jos narių balsų dauguma.

6. Valdančioji taryba renkasi jos pirmininko arba ne mažiau kaip trečdaliu narių kvietimu.

7. Valdančioji taryba užtikrina, kad tarnyba vykdytų savo misiją ir užduotis, pavestas jai remiantis šiame reglamente nustatytomis sąlygomis.

8. Kasmet iki sausio 31 d. Valdančioji taryba patvirtina tarnybos darbo programą kitiems metams. Ji taip pat patvirtina daugiametę programą, kuri vėliau tikslinama. Valdančioji taryba užtikrina, kad šios programos derintųsi su Bendrijos teisės aktais ir maisto saugos politikos prioritetais.

Kasmet iki kovo 30 d. Valdančioji taryba patvirtina ankstesnių metų tarnybos veiklos bendrąją ataskaitą.

9. Valdančioji taryba, gavusi Komisijos pritarimą ir Audito Rūmų nuomonę, patvirtina tarnybos finansinį reglamentą, kuriame, remiantis 1977 m. gruodžio 21 d. Finansinio reglamento, taikytino Europos Bendrijų bendrajam biudžetui ⁽¹⁾, 142 straipsniu ir įteisintais reikalavimais, susijusiais su Europos kovos su sukčiavimu tarnybos atliekamais tyrimais, pirmiausia nurodo tarnybos biudžeto sudarymo bei vykdymo tvarką.

10. Vykdomasis direktorius be balsavimo teisės dalyvauja Valdančiosios tarybos susirinkimuose ir teikia sekretoriato paslaugas.

Valdančioji taryba į savo susirinkimus kviečia Mokslo komiteto pirmininką, tačiau balsavimo teisės jam nesuteikia.

26 straipsnis

Vykdomasis direktorius

1. Valdančioji taryba, remdamasi Komisijos pasiūlytų kandidatų sąrašu, įvykus atviram konkursui, paskelbtam *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* ir kitur, skiria Vykdomąjį direktorių penkerių metų laikotarpiui, kuris vėliau pratęsiamas. Prieš paskiriant Valdančiosios tarybos pasiūlytą kandidatą, jam pasiūloma nedelsiant padaryti Europos Parlamentui pareiškimą ir atsakyti į šios institucijos narių klausimus. Valdančiosios tarybos balsų dauguma Vykdomasis direktorius gali būti iš pareigų pašalintas.

2. Vykdomasis direktorius yra teisėtas tarnybos atstovas, atsakingas už:

- a) kasdieninį tarnybos valdymą;
- b) Tarnybos darbo programos parengimą pasitarus su Komisija;
- c) darbo programų ir Valdančiosios tarybos priimtų sprendimų įgyvendinimą;
- d) atitinkamos mokslinės, techninės ir administracinės paramos Mokslo komitetui ir mokslo grupėms užtikrinimą;
- e) garantuotą tarnybos atliekamų užduočių vykdymą remiantis jos vartotojų keliamais reikalavimais, ypač dėl suteikiamų paslaugų adekvatumo ir sunaudojamo laiko;
- f) tarnybos pajamų bei išlaidų ataskaitos rengimą ir biudžeto vykdymą;
- g) visus su darbuotojais susijusius klausimus;
- h) ryšių su Europos Parlamentu užmezgimą bei palaikymą ir nuolatinį dialogą su atitinkamais jo komitetais.

3. Vykdomasis direktorius kasmet Valdančiajai tarybai pateikia tvirtinti:

- a) bendrosios ataskaitos projektą, kuriame atsispindi visos ankstesnių metų tarnybos veiklos rūšys;
- b) darbo programų projektus;
- c) ankstesnių metų metinių ataskaitų projektus;
- d) kitų metų biudžeto projektą.

Valdančiajai tarybai patvirtinus, Vykdomasis direktorius paskelbia ir išsiunčia bendrąją ataskaitą bei projektus Europos Parlamentui, Tarybai, Komisijai ir valstybėms narėms.

4. Vykdomasis direktorius tvirtina visas tarnybos finansines išlaidas ir pateikia Valdančiajai tarybai ataskaitą apie tarnybos veiklos rūšis.

⁽¹⁾ OL L 356, 1977 12 31, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB, EAPB, Euratomas) Nr. 762/2001 (OL L 111, 2001 4 20, p. 1).

27 straipsnis

Patariamasis susirinkimas

1. Patariamasis susirinkimas susideda iš valstybių narių kompetentingų institucijų, atliekančių panašias užduotis kaip ir tarnyba, atstovų, kurių kiekvieną skiria atskira valstybė narė. Šiuos atstovus gali pakeisti kiti tuo pačiu metu paskirti asmenys.

2. Patariamojo susirinkimo nariai negali būti Valdančiosios tarybos nariais.

3. Patariamasis susirinkimas pataria Vykdomajam direktoriui, kaip jis turi vykdyti šiame reglamente jam numatytas pareigas, ypač kaip rengti pasiūlymą dėl tarnybos darbo programos. Be to, Vykdomasis direktorius gali paprašyti Patariamojo susirinkimo, kad šis patartų, kuriems prašymams dėl mokslinės nuomonės suteikti prioritetą.

4. Patariamasis susirinkimas nustato keitimosi informacija apie galimą riziką ir žinių kaupimo mechanizmą. Jis užtikrina glaudų tarnybos ir valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą pirmiausia šiais atvejais:

- a) vengiant tarnybos ir valstybių narių mokslinių studijų dubliavimo, remiantis 32 straipsniu;
- b) 30 straipsnio 4 dalyje nurodytomis aplinkybėmis, kai tarnyba ir nacionalinė įstaiga privalo bendradarbiauti;
- c) skatinant tarnybos misijos srityse dirbančių organizacijų europinį tinklą, remiantis 36 straipsnio 1 dalimi;
- d) kai tarnyba arba valstybė narė nustato kylantį pavojų.

5. Patariamajam susirinkimui pirmininkauja Vykdomasis direktorius. Susirinkimas renkasi reguliariai jo pirmininko arba ne mažiau kaip trečdaliai narių kvietimu, ne rečiau kaip keturis kartus per metus. Jo darbo tvarka yra nurodoma tarnybos vidaus taisyklėse ir skelbiama viešai.

6. Tarnyba teikia Patariamajam susirinkimui reikalingą techninę bei logistinę paramą ir susirinkimų sekretoriatą.

7. Patariamajame susirinkime gali dalyvauti Komisijos departamentų atstovai. Vykdomasis direktorius gali pakviesti dalyvauti jame Europos Parlamento ir kitų organizacijų atstovus.

Kai Patariamasis susirinkimas svarsto 22 straipsnio 5 dalies b punkte nurodytus klausimus, jo darbe gali dalyvauti ten pat nurodytas užduotis vykdančių valstybių narių kompetentingų institucijų atstovai, po vieną iš kiekvienos valstybės narės.

28 straipsnis

Mokslo komitetas ir mokslinės grupės

1. Mokslo komitetas ir nuolatinės mokslinės grupės yra atsakingi už tarnybos mokslinių nuomonių teikimą, kiekviena pagal savo kompetenciją prirėikus turi galimybę organizuoti viešus teismo posėdžius.

2. Mokslo komitetas yra atsakingas už bendrą koordinavimą, būtiną siekiant užtikrinti mokslinės nuomonės teikimo procedūros nuoseklumą, ypač nustatant darbo tvarką ir derinant darbo metodus. Jis teikia nuomones daugelio sektorių klausimais, priskiriamais daugiau kaip vienos mokslinės grupės kompetencijai.

Prirėikus, o ypač tuomet, kai klausimas nepriskiriamas nei vienos mokslinės grupės kompetencijai, Mokslo komitetas įkuria darbo grupes. Tokiais atvejais, nustatydamas mokslines nuomones, jis pasinaudoja tų darbo grupių kompetencija.

3. Mokslo komitetas susideda iš mokslinių grupių pirmininkų ir šešių nė vienai grupei nepriklausančių mokslinių ekspertų.

4. Mokslinės grupės susideda iš nepriklausomų mokslinių ekspertų. Įsteigus tarnybą, sukuriama šios mokslinės grupės:

- a) maisto priedų, kvapiųjų medžiagų, perdirbimo priemonių ir medžiagų, kurios liečiasi su maistu, specialistų grupė;
- b) pašaruose naudojamų priedų, produktų arba medžiagų specialistų grupė;
- c) augalų sveikatos, augalų apsaugos produktų ir jų likučių specialistų grupė;
- d) genetiškai modifikuotų organizmų specialistų grupė;
- e) dietinių produktų, mitybos ir alergologijos specialistų grupė;
- f) biologinės rizikos specialistų grupė;
- g) teršalų maisto grandinėje specialistų grupė;
- h) gyvūnų sveikatos ir gerovės specialistų grupė.

58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija, atsižvelgdama į technikos ir mokslo plėtrą, tarnybos prašymu gali derinti mokslinių grupių skaičių ir pavadinimus.

5. Mokslinėms grupėms nepriklausančius Mokslo komiteto narius ir mokslinių grupių narius trejų metų kadencijai, kuri vėliau gali būti pratęsta, Vykdomojo direktoriaus siūlymu skiria Valdančioji taryba po to, kai *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*, kituose pagrindiniuose moksliniuose leidiniuose ir tarnybos tinklalapyje paskelbiamas kvietimas dalyvauti konkurse.

6. Mokslo komitetas ir mokslinės grupės iš savo narių išsirenka pirmininkus ir po du pavaduotojus.

7. Mokslo komitetas ir mokslinės grupės priima sprendimus jų narių balsų dauguma. Mažumos nuomonės užregistruojamos.

8. Komisijos departamentų atstovams suteikiama teisė dalyvauti Mokslo komiteto, mokslinių grupių ir jų darbo grupių susirinkimuose. Jie kviečiami, kad aiškintų ar informuotų, bet neturi daryti poveikio diskusijoms.

9. Mokslo komiteto ir mokslinių grupių darbo ir bendradarbiavimo tvarka nustatoma tarnybos vidaus taisyklėse.

Minėta tvarka pirmiausia siejama su šiais dalykais:

- a) kiek kartų iš eilės narys gali tarnauti Mokslo komitete arba mokslinėje grupėje;
- b) kiekvienos mokslinės grupės narių skaičiumi;
- c) Mokslo komiteto ir mokslinių grupių narių išlaidų kompensavimo tvarka;
- d) užduočių Mokslo komitetui ir mokslinėms grupėms skyrimo ir prašymų pateikti mokslinę nuomonę tvarka;
- e) Mokslo komiteto ir mokslinių darbo grupių kūrimu bei organizavimu ir galimybe įtraukti į jas kviestinius ekspertus;
- f) galimybe į Mokslo komiteto ir mokslinių grupių susirinkimus kviešti stebėtojus;
- g) galimybe organizuoti viešus teismo posėdžius.

3 SKIRSNIS

VEIKLA

29 straipsnis

Mokslinės nuomonės

1. Tarnyba pareiškia mokslinę nuomonę:

- a) Komisijos prašymu, kiekvienu su jos misija susijusiu klausimu ir visada, kai Bendrijos teisės aktuose yra numatyta konsultuoti su tarnyba;
- b) savo iniciatyva su jai pavesta užduotimi susijusiais klausimais.

Europos Parlamentas arba valstybė narė gali paprašyti pareikšti nuomonę su Komisijai pavesta užduotimi susijusiais klausimais.

2. Kartu su šio straipsnio 1 dalyje minėtais prašymais pateikiama *foninė* informacija, paaiškinanti mokslinį klausimą, į kurį reikia atkreipti dėmesį, ir Bendrijos suinteresuotumą.

3. Jei mokslinės nuomonės pateikimo terminas Bendrijos teisės aktuose dar nenumatytas, mokslines nuomones tarnyba pareiškia per prašymuose pateikti nuomones nustatytą laiką, išskyrus tinkamai pagrįstas aplinkybes.

4. Kai tuo pačiu klausimu pateikiami skirtingi prašymai arba kai prašymas neatitinka šio straipsnio 2 dalies nuostatos, tarnyba, pasitarusi su prašymą pateikusia institucija arba valstybe nare (valstybėmis narėmis), gali prašymą dėl nuomonės atmesti arba pasiūlyti jį iš dalies pakeisti. Atsisakymo motyvai pateikiami prašymą padavusiai institucijai arba valstybei narei (valstybėms narėms).

5. Kai tarnyba jau pateikė mokslinę nuomonę tam tikra prašyme nurodyta tema, ji gali prašymą atmesti, jei padaro išvadą, jog nėra pakartotinių tyrimų pateisinančių naujų mokslinių faktų. Atsisakymo motyvai pateikiami prašymą padavusiai institucijai arba valstybei narei (valstybėms narėms).

6. Komisija, pasitarusi su tarnyba, 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka nustato šio straipsnio įgyvendinimo taisykles. Tose taisyklėse pirmiausia nurodoma:

- a) procedūra, kurią tarnyba turi taikyti jai pateiktiems prašymams;
- b) rekomendacijos, kuriomis vadovaujamosi mokslškai įvertinant medžiagas, produktus arba procesus, kuriems pagal Bendrijos teisės aktus yra taikoma išankstinio leidimo arba įtraukimo į sąrašą tvarka, ypač kai Bendrijos teisės aktuose yra numatyta arba leidžiama, kad pareiškėjas tam tikslui pateiktų dokumentų rinkinį, mokslinį įvertinimą reglamentuojančius nurodymus.

7. Tarnybos vidaus taisyklėse nurodomi reikalavimai dėl formato, aiškinamojo fono ir mokslinės nuomonės paskelbimo.

30 straipsnis

Mokslinių nuomonių išsiskyrimas

1. Tarnyba budriai seka, kad ankstyvojoje stadijoje nustatytą galimą jos mokslinių nuomonių ir kitų institucijų paskelbtų mokslinių nuomonių išsiskyrimo šaltinį.

2. Kai tarnyba nustato galimą nuomonių išsiskyrimo šaltinį, ji susisiekiama su minėta institucija, kad užtikrintų, jog būtų pasidalinta visa atitinkama mokslinė informacija ir nustatyti moksliniai klausimai, kurie gali būti ginčytini.

3. Kai nustatomi svarbūs nuomonių išsiskyrimai moksliniais klausimais ir minėta įstaiga yra Bendrijos agentūra arba vienas iš Komisijos mokslo komitetų, tarnyba ir minima įstaiga privalo bendradarbiauti, kad šį neatitikimą išspręstų arba pateiktų Komisijai bendrą dokumentą, kuriame išaiškintų ginčijamus mokslinius klausimus ir nustatytų, kas šiuose duomenyse yra abejotina. Dokumentas paskelbiamas viešai.

4. Kai nustatomi svarbūs nuomonių išsiskyrimai moksliniais klausimais ir minėta įstaiga yra valstybės narės įstaiga, tarnyba ir nacionalinė įstaiga įpareigojamos išspręsti šį neatitikimą kartu arba parengti bendrą dokumentą, paaiškinantį ginčijamus mokslinius klausimus ir nustatantį, kas šiuose duomenyse yra abejotina. Dokumentas paskelbiamas viešai.

31 straipsnis

Mokslinė ir techninė pagalba

1. Komisija gali paprašyti tarnybos suteikti mokslinę arba techninę pagalbą bet kurioje su ja susijusioje srityje. Užduotį suteikti mokslinę ir techninę pagalbą sudaro mokslinis arba techninis darbas taikant nusistovėjusius mokslo arba technikos principus, nereikalaujantis Mokslo komiteto arba mokslinių grupių mokslinio įvertinimo. Pirmiausia tai gali būti pagalba Komisijai nustatant arba vertinant techninius kriterijus ir tobulinant technines rekomendacijas.

2. Komisija, prašydama tarnybos suteikti mokslinę ar techninę pagalbą, su ja susitarusi nurodo, per kokį laiką turi būti atlikta užduotis.

32 straipsnis

Moksliniai tyrinėjimai

1. Tarnyba, pasinaudodama visais turimais nepriklausomais moksliniais šaltiniais, užsako reikiamus mokslinius tyrimus. Jie užsakomi atvirai ir skaidriai. Tarnyba siekia išvengti jos ir valstybių narių ar Bendrijos mokslinių tyrimų programų dubliavimosi ir skatina bendradarbiavimą atitinkamai koordinuodama šį darbą.

2. Apie savo mokslinių tyrimų rezultatus tarnyba informuoja Europos Parlamentą, Komisiją ir valstybes nares.

33 straipsnis

Informacijos rinkimas

1. Tarnyba ieško, renka, lygina, nagrinėja ir apibendrina svarbią-mokslinę bei techninę informaciją. Svarbiausia yra šios informacijos rinkimas:

- a) maisto suvartojimas ir su maisto vartojimu susijusi rizika asmenims;
- b) biologinės rizikos tikimybė ir paplitimas;
- c) maisto ir pašarų teršalai;
- d) likučiai.

2. Taikant šio straipsnio 1 dalį, tarnyba glaudžiai bendradarbiauja su visomis informaciją renkančiomis organizacijomis, įskaitant esančias pareiškėjų šalyse, trečiosiose šalyse arba tarptautines.

3. Valstybės narės imasi būtinų priemonių, kad šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytose srityse jų surinkta informacija būtų perduota tarnybai.

4. Tarnyba išsiunčia valstybėms narėms ir Komisijai atitinkamas rekomendacijas, leidžiančias techniškai geriau palyginti gautus duomenis ir tyrimus siekiant paskatinti Bendrijos vienijimąsi.

5. Per metus nuo šio reglamento įsigaliojimo, Komisija paskelbia tarnybos srityse taikomų Bendrijos duomenų rinkimo sistemų sąrašą.

Ataskaitoje, su kuria prireikus pateikiami ir pasiūlymai, pirmiausia nurodoma:

- a) tarnybos vaidmuo kiekvienai sistemai ir visi pakeitimai arba patobulinimai, kurių gali prireikti, kad tarnyba, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atliktų savo misiją;
- b) trūkumai, kurie turėtų būti pašalinti tam, kad tarnyba galėtų rinkti ir Bendrijos lygiu apibendrinti atitinkamus savo srities mokslinius bei techninius duomenis.

6. Savo darbo rezultatus tarnyba išsiunčia Europos Parlamentui, Komisijai ir valstybėms narėms.

34 straipsnis

Kylančios rizikos nustatymas

1. Tarnyba nustato informacijos bei duomenų sisteminio ieškojimo, rinkimo, lyginimo ir nagrinėjimo kontrolės tvarką, kad būtų galima nustatyti jos srityse kylančią riziką.

2. Jei tarnyba turi informacijos, leidžiančios įtarti kylančią didelę riziką, ji pareikalauja, kad valstybės narės, kitos Bendrijos agentūros ir Komisija suteiktų papildomos informacijos. Valstybės narės, kitos Bendrijos agentūros ir Komisija skubiai duoda atsakymą ir išsiunčia visą turimą svarbią informaciją.

3. Siekdama nustatyti kylančią riziką, tarnyba pasinaudoja visa informacija, kurią ji gauna vykdydama savo misiją.

4. Įvertinimą ir surinktą informaciją tarnyba išsiunčia Europos Parlamentui, Komisijai ir valstybėms narėms.

35 straipsnis

Skubaus įspėjimo apie pavojų sistema

Kad tarnyba galėtų kuo veiksmingiau kontroliuoti maisto produktų riziką sveikatai ir mitybai, ji turi gauti visus pranešimus, siunčiamus per skubaus įspėjimo apie pavojų sistemą. Ji nagrinėja tokių žinučių turinį, kad galėtų suteikti Komisijai ir valstybėms narėms visą rizikos analizei reikalingą informaciją.

36 straipsnis

Tarnybos srityse dirbančių organizacijų tinklo kūrimas

1. Tarnyba skatina kurti tarnybos srityse dirbančių organizacijų tinklą. Svarbiausias šio tinklo sukūrimo tikslas būtų mokslinio bendradarbiavimo palengvinimas koordinuojant veiklą, keitimasis informacija, bendrų projektų kūrimas ir įgyvendinimas, keitimasis kompetencija ir geriausia praktika tarnybos veiklos srityse.

2. Valdančioji taryba Vykdomojo direktoriaus siūlymu sudaro viešai skelbtiną valstybių narių paskirtų kompetentingų organizacijų, galinčių individualiai arba per tinklus padėti tarnybai vykdyti jos misiją, sąrašą. Tarnyba gali šioms organizacijoms pavesti tam tikras užduotis, pirmiausia atlikti paruošiamąjį darbą, susijusį su mokslinėmis nuomonėmis, teikti mokslinę bei techninę pagalbą, rinkti duomenis ir nustatyti kylantį pavojų. Už kai kurių užduočių atlikimą gali būti suteikta finansinė parama.

3. 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka Komisija, pasitarusi su tarnyba, nustato šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatų įgyvendinimo taisykles. Šiose taisyklėse pirmiausia nurodomi institucijų įtraukimo į valstybių narių paskirtų kompetentingų organizacijų sąrašą kriterijai, nuostatos dėl suderintų kokybės reikalavimų nustatymo ir finansinę paramą reglamentuojančios finansinės taisyklės.

4. Per metus nuo šio reglamento įsigaliojimo Komisija paskelbia tarnybos misijos srityse taikomų Bendrijos sistemų, kurios numato, kad valstybės narės atliktų tam tikras užduotis mokslinio vertinimo srityje, pirmiausia nagrinėtų patvirtinimui reikalingus dokumentus, sąrašą. Ataskaitoje, su kuria prireikus pateikiami ir pasiūlymai, pirmiausia nurodomi visi pakeitimai arba patobulinimai, kurių gali prireikti tam, kad tarnyba, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, atliktų savo misiją.

4 SKIRSNIS

SAVARANKIŠKUMAS, SKAIDRUMAS, KONFIDENCIALUMAS IR INFORMACIJOS PASKELBIMAS

37 straipsnis

Savarankiškumas

1. Valdančiosios tarybos bei Patariamojo susirinkimo nariai ir Vykdomasis direktorius išsipareigoja savarankiškai dirbti visuomenės labui.

Šiuo tikslu jie parengia išsipareigojimų ir interesų deklaracijas, kuriose nurodo, jog neturi jokių interesų, kurie galėtų trukdyti jų savarankiškumui, arba kokių nors tiesioginių arba netiesioginių interesų, kurie galėtų trukdyti jų savarankiškumui. Šios deklaracijos sudaromos kasmet raštu.

2. Mokslo komiteto nariai ir mokslinių grupių nariai nepriklausomi nuo bet kokios išorinės įtakos.

Šiuo tikslu jie parengia išsipareigojimų ir interesų deklaracijas, kuriose nurodo, jog jie neturi jokių interesų, kurie galėtų trukdyti jų savarankiškumui, arba kokių nors tiesioginių arba netiesioginių interesų, kurie galėtų trukdyti jų savarankiškumui. Šios deklaracijos sudaromos kasmet raštu.

3. Valdančiosios tarybos nariai, Vykdomasis direktorius, Patariamojo susirinkimo nariai, Mokslo komiteto bei mokslinių grupių nariai ir jų darbo grupėse dalyvaujantys kviestiniai ekspertai kiekviename susirinkime deklaruoja interesus, galinčius pažeisti jų savarankiškumą svarstant darbotvarkės klausimus.

38 straipsnis

Skaidrumas

1. Tarnyba užtikrina, kad savo veiklą ji vykdytų labai skaidriai. Ji nedelsdama viešai skelbia šiuos dalykus:

- Mokslo komiteto ir mokslinių grupių darbotvarkės ir protokolus;
- Mokslo komiteto ir mokslinių grupių nuomones vos tik jas priėmus, visuomet įtraukdama ir mažumos nuomones;
- nepažeisdama 39 ir 41 straipsnių nuostatų, informaciją, kuria yra pagrįstos jos nuomonės;
- Valdančiosios tarybos narių, Vykdomojo direktoriaus, Patariamojo susirinkimo narių ir Mokslo komiteto bei mokslinių grupių narių metines interesų deklaracijas ir interesų deklaracijas, sudarytas remiantis susirinkimų darbotvarkių klausimais;

- e) savo mokslinių tyrimų rezultatus;
- f) savo veiklos metinę ataskaitą;
- g) atmetus arba pakeistus Europos Parlamento, Komisijos arba valstybės narės prašymus pateikti mokslines nuomones ir šio atmetimo ar pakeitimo motyvus.

2. Valdančioji taryba savo susirinkimus organizuoja viešai, nebent Vykdomojo direktoriaus siūlymu dėl konkrečių administracinių darbotvarkės klausimų ji nuspręstų kitaip ir leistų vartotojų atstovams arba kitoms suinteresuotoms šalims stebėti kai kuriuos tarnybos veiklos procesus.

3. Tarnyba savo vidaus taisyklėse nustato šio straipsnio 1 ir 2 dalyje minėtų skaidrumo taisyklių įgyvendinimo praktines priemones.

39 straipsnis

Konfidencialumas

1. Nukrypdamas nuo 38 straipsnio nuostatų, tarnyba trečiosioms šalims neatskleidžia gaunamos konfidencialios informacijos, kurios prašoma neatskleisti ir šis prašymas yra pagrįstas, išskyrus informaciją, kurią būtina paskelbti viešai, jei tai yra reikalinga norint apsaugoti visuomenės sveikatą.

2. Valdančiosios tarybos nariams, Vykdomajam direktoriui, Patariamojo susirinkimo nariams, Mokslo komiteto bei mokslinių grupių nariams, jų darbo grupėse dalyvaujantiems kviestiniams ekspertams, Patariamojo susirinkimo nariams ir tarnybos darbuotojams, net ir nustojus eiti pareigas, pagal Sutarties 287 straipsnį yra taikomi konfidencialumo reikalavimai.

3. Tarnybos pateiktų mokslinių nuomonių išvados dėl numatomo poveikio sveikatai jokių būdu negali būti slaptos.

4. Tarnyba savo vidaus taisyklėse nustato šio straipsnio 1 ir 2 dalyje minėtų skaidrumo taisyklių įgyvendinimo praktines nuostatas.

40 straipsnis

Tarnybos skelbiama informacija

1. Tarnyba savo iniciatyva perduoda informaciją, nepažeisdama Komisijos kompetencijos pranešti savo sprendimus dėl rizikos valdymo.

2. Tarnyba užtikrina, kad visuomenė ir visos suinteresuotos šalys skubiai gautų objektyvią, patikimą ir lengvai suprantamą informaciją, ypač apie jos darbo rezultatus. Tarnyba, siekdama šių tikslų, tobulina ir paskleidžia visuomenei informacinę medžiagą.

3. Tarnyba dirba glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija ir valstybėmis narėmis ir šitaip prisideda prie to, kad informavimo apie riziką procesas būtų darnus.

Tarnyba paskelbia visas nuomones, kurias ji pareiškė remdamasi 38 straipsnio nuostatomis.

4. Tarnyba užtikrina tinkamą bendradarbiavimą su valstybių narių kompetentingomis institucijomis ir kitomis suinteresuotomis šalimis organizuojant viešojo informavimo kampanijas.

41 straipsnis

Dokumentų prieinamumas

1. Tarnyba užtikrina, kad su jos turimais dokumentais būtų galima netrukdomai susipažinti.

2. Valdančioji taryba Vykdomojo direktoriaus siūlymu patvirtina nuostatas, reglamentuojančias šio straipsnio 1 dalyje minimą dokumentų prieinamumą, visiškai atsižvelgdama į bendruosius principus bei reikalavimus, reglamentuojančius teisę pasinaudoti Bendrijos institucijų dokumentais.

42 straipsnis

Vartotojai, gamintojai ir kitos suinteresuotos šalys

Tarnyba užmezga naudingus ryšius su vartotojų bei gamintojų atstovais, perdirbėjais ir visomis kitomis suinteresuotomis šalimis.

5 SKIRSNIS

FINANSINĖS NUOSTATOS

43 straipsnis

Tarnybos biudžeto priėmimas

1. Tarnybos pajamas sudaro Bendrijos pagalba ir kiekvienos valstybės narės, su kuria Bendrija sudarė 49 straipsnyje nurodytas sutartis, mokesčiai už publikacijas, konferencijas, mokymą ir kitą panašią tarnybos veiklą.

2. Tarnybos išlaidas sudaro darbuotojų apmokėjimo, administracinės, infrastruktūros einamosios, sutarčių su trečiosiomis šalimis arba 36 straipsnyje nurodytos finansinės paramos nulemtos išlaidos.

3. Tinkamu laiku, iki šio straipsnio 5 dalyje nustatytos datos, Vykdomasis direktorius parengia tarnybos būsimų finansinių metų pajamų bei išlaidų sąmatą ir ją kartu su negalutiniu pareigų sąrašu nusiunčia Valdančiajai tarybai.

4. Turi būti pajamų ir išlaidų pusiausvyra.

5. Kasmet, ne vėliau kaip iki kovo 31 d., Valdančioji taryba priima sąmatos projektą, įskaitant negalutinį pareigų sąrašą ir preliminarinę darbo programą, ir nusiunčia juos Komisijai bei valstybėms, su kuriomis Bendrija yra sudariusi 49 straipsnyje minimas sutartis. Remdamasi šiuo projektu, Komisija atitinkamas sąmatas įtraukia į Europos Sąjungos preliminarinį bendrojo biudžeto projektą, kuris, remiantis Sutarties 272 straipsnio nuostatomis, turi būti pateiktas svarstyti Tarybai.

6. Biudžeto valdymo institucijai patvirtinus Europos Sąjungos bendrąjį biudžetą, Valdančioji taryba patvirtina tarnybos galutinį biudžetą ir darbo programą, prireikus patikslinusi juos atsižvelgiant į Bendrijos indėlį. Ji nedelsdama išsiunčia juos Komisijai ir biudžeto valdymo institucijai.

44 straipsnis

Tarnybos biudžeto vykdymas

1. Tarnybos biudžetą vykdo Vykdomasis direktorius.
 2. Visų tarnybos lėšų skyrimą išlaidoms bei išmokėjimą ir esamas bei gaunamas pajamas tikrina Bendrijos finansų kontrolierius.
 3. Vykdomasis direktorius kasmet, ne vėliau kaip iki kovo 31 d., nusiunčia Komisijai, Valdančiajai Tarybai ir Audito Rūmams išsamias ankstesnių finansinių metų visų pajamų ir išlaidų sąskaitas.
- Audito Rūmai jas išnagrinėja remdamiesi Sutarties 248 straipsniu ir kasmet paskelbia ataskaitą apie tarnybos veiklos rūšis.
4. Europos Parlamentas, atsižvelgdamas į Tarybos rekomendaciją, patvirtina, jog Tarnybos Vykdomasis direktorius biudžetą įvykdė.

45 straipsnis

Tarnybos renkami mokesčiai

Komisija, pasitarusi su tarnyba, valstybėmis narėmis ir suinteresuotomis šalimis, per trejus metus nuo šio reglamento įsigaliojimo paskelbia ataskaitą dėl galimybės bendru sprendimu remiantis Sutartimi pateikti teisėtą pasiūlymą ir dėl kitų tarnybos teikiamų paslaugų.

6 SKIRSNIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

46 straipsnis

Juridinio asmens statusas ir teisės

1. Tarnyba yra juridinis asmuo. Visose valstybėse narėse ji turi pačias didžiausias juridiniams asmenims teisės aktais suteikiamas teises. Pirmiausia ji gali įsigyti ir valdyti kilnojamą ir nekilnojamą turtą ir pradėti teismo procedūras.

2. Tarnybai taikomas Protokolas dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų.

47 straipsnis

Atsakomybė

1. Tarnybos sutartinę atsakomybę reglamentuoja konkrečiai sutarčiai taikytina teisė. Europos Bendrijų Teisingumo Teismo jurisdikcijai priklauso teismo sprendimų priėmimas remiantis Tarnybos sudarytos sutarties straipsniu apie arbitražą.
2. Nesutartinės atsakomybės atveju Tarnyba, vadovaudamasi valstybių narių įstatymams būdingais bendraisiais principais, atlygina visą jos arba jos darbuotojų vykdančių pareigas padarytą žalą. Teisingumo Teismo jurisdikcijoje yra visi ginčai dėl minėtos žalos atlyginimo.
3. Asmeninę darbuotojų atsakomybę Tarnybai reglamentuoja Tarnybos darbuotojams taikytinos atitinkamos nuostatos.

48 straipsnis

Personalas

1. Tarnybos personalui yra taikomos Europos Bendrijų pareigūnams ir kitiems darbuotojams taikytinos taisyklės.
2. Šio personalo atžvilgiu tarnyba įgyvendina paskiriančiajai institucijai perduotas teises.

49 straipsnis

Trečiųjų šalių dalyvavimas

Tarnyba yra atvira šalims, sudariusioms su Europos bendrija sutartis, kuriomis remiantis jos priėmė ir taiko Bendrijos teisės aktus pagal šį reglamentą.

Remiantis atitinkamomis minėtų sutarčių nuostatomis, pirmiausia priimamos nuostatos dėl minėtų šalių dalyvavimo tarnybos darbe pobūdžio, masto ir metodo, įskaitant nuostatas dėl kompetentingų organizacijų dalyvavimo tarnybos valdomuose tinkluose, kurioms tarnyba gali pavesti įtraukimo į sąrašą, finansinės pagalbos ir personalo užduotis.

IV SKYRIUS

SKUBAUS ĮSPĖJIMO APIE PAVOJŲ SISTEMA, KRIZIŲ VALDYMAS IR AVARINĖS SITUACIJOS

1 SKIRSNIS

SKUBAUS ĮSPĖJIMO APIE PAVOJŲ SISTEMA

50 straipsnis

Skubaus įspėjimo apie pavojų sistema

1. Skubaus įspėjimo apie pavojų sistema, skirta pranešti apie tiesioginį arba netiesioginį maisto ar pašarų keliamą pavojų žmonių sveikatai, šiuo reglamentu yra nustatoma kaip tinklas. Jį sudaro valstybės narės, Komisija ir tarnyba. Valstybės narės, Komisija ir tarnyba, kiekviena atskirai, paskiria po kontaktinį punktą, kuris yra tinklo narys. Komisija atsako už tinklo valdymą.

2. Jei tinklo narys turi informacijos apie maisto ar pašarų keliamą tiesioginį arba netiesioginį pavojų žmonių sveikatai, ši informacija skubaus įspėjimo apie pavojų sistema turi būti nedelsiant perduota Komisijai. Komisija ją tuoj pat perduoda tinklo nariams.

Tarnyba pranešimą gali papildyti moksline arba technine informacija, kuri valstybėms narėms suteiktų galimybę imtis skubių ir tinkamų rizikos valdymo veiksmų.

3. Nepažeisdamos kitų Bendrijos teisės aktų, valstybės narės skubaus įspėjimo apie pavojų sistema tuoj pat praneša Komisijai apie:

- a) kiekvieną jų patvirtintą priemonę, kurios tikslas – apriboti maisto arba pašarų, dėl kurių būtina imtis skubių veiksmų, pateikimą į rinką arba priversti juos pašalinti arba atsiimti iš rinkos, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą;
- b) kiekvieną rekomendaciją arba sutartį su profesionaliais operatoriais, kurių tikslas – laisvai arba privalomai sustabdyti, apriboti arba nustatyti atskiras maisto arba pašarų pateikimo į rinką arba galimo vartojimo sąlygas dėl grėšiančio rimto pavojaus žmonių sveikatai, dėl kurio būtina imtis skubių veiksmų;
- c) kiekvieną Europos Sąjungos pasienio posto kompetentingos institucijos su tiesioginiu arba netiesioginiu pavojumi žmonių sveikatai susijusių produktų arba pašarų partijos, konteinerio ar krovinio atmetimą.

Kartu su pranešimu išsamiai paaiškinamos veiksmų, kurių ėmėsi pranešimą pateikusias valstybės narės kompetentingos institucijos, motyvai. Po to laiku pateikiama papildoma informacija, ypač tuomet, kai pranešime nurodytos priemonės yra keičiamos arba panaikinamos.

Komisija nedelsdama perduoda tinklo nariams pranešimą ir papildomą informaciją, gautą remiantis šio straipsnio pirma ir antra pastraipomis.

Jei Europos Sąjungos pasienio posto kompetentinga institucija partiją, konteinerį arba krovinį atmeta, Komisija nedelsdama praneša apie tai visiems Europos Sąjungos pasienio postams ir trečiajai šaliai, kuri yra prekių kilmės šalis.

4. Kai maistas arba pašarai, apie kuriuos buvo pranešta skubaus įspėjimo apie pavojų sistema, yra išsiųsti į trečiąją šalį, Komisija tai šaliai suteikia atitinkamą informaciją.

5. Valstybė narė tuoj pat informuoja Komisiją apie veiksmus bei priemones, kurių buvo imtasi skubaus įspėjimo apie pavojų sistema gavus pranešimus ir papildomą informaciją. Komisija nedelsdama perduoda šią informaciją tinklo nariams.

6. Remiantis Bendrijos ir minėtų šalių bei tarptautinių organizacijų sutartimis bei jose nustatyta tvarka, skubaus įspėjimo apie pavojų sistemoje gali dalyvauti šalys pareiškėjos, trečiosios šalys arba tarptautinės organizacijos. Minimos sutartys yra grindžiamos abipusiškumu ir apima konfidencialumo priemones, lygiavertes Bendrijoje taikytinoms priemonėms.

51 straipsnis

Igyvendinimo priemonės

Komisija, pasitarusi su tarnyba, 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, priima 50 straipsnio įgyvendinimo priemones. Šiose priemonėse pirmiausia yra nurodomos konkrečios sąlygos ir procedūros, taikytinos pranešimų ir papildomos informacijos perdavimui.

52 straipsnis

Skubaus įspėjimo apie pavojų sistemai taikytinos konfidencialumo taisyklės

1. Tinklo nariams prieinama informacija dėl maisto ir pašarų žmonių sveikatai keliamo pavojaus, remiantis 10 straipsnyje numatytu informavimo principu, paprastai turi būti prieinama visuomenei. Apskritai visuomenė turi teisę į informaciją apie produktų ženklinimą, rizikos pobūdį ir taikomas priemones.

Tačiau tinklo nariai imasi priemonių, užtikrinančių, kad iš jų darbuotojų bus reikalaujama neatskleisti šio skirsnio tikslams įgyvendinti gautos informacijos, kuriai dėl jos pobūdžio tinkamai pagrįstais atvejais yra taikomas profesinis slaptumas, išskyrus informaciją, kuri turi būti paskelbta viešai, jei tai reikalinga dėl susidariusių aplinkybių, siekiant apsaugoti žmonių sveikatą.

2. Profesinio slaptumo apsauga netrukdo kompetentingoms institucijoms paskleisti informaciją, susijusią su maisto bei pašarų rinkos priežiūros ir priverstinės veiklos šioje srityje veiksmingumu. Valdžios institucijos, gaunančios informaciją, kuriai taikomas profesinis slaptumas, laikydamosi šio straipsnio 1 dalies nuostatų, užtikrina jos apsaugą.

2 SKIRSNIS

AVARINĖS SITUACIJOS

53 straipsnis

Bendrijos kilmės arba iš trečiųjų šalių importuojamam maistui ir pašarams taikomos padarinių likvidavimo priemonės

1. Kai yra akivaizdu, kad Bendrijos kilmės arba iš trečiųjų šalių importuotas maistas arba pašarai gali kelti rimtą pavojų žmonių bei gyvūnų sveikatai ar aplinkai ir kad šio pavojaus konkrečios valstybės narės (valstybių narių) taikytomis priemonėmis sėkmingai išvengti neįmanoma, Komisija 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, atsižvelgdama į padėties sudėtingumą, savo iniciatyva arba valstybės narės prašymu nedelsdama priima vieną arba kelias iš toliau nurodytų priemonių:

- a) dėl Bendrijos kilmės maisto arba pašarų:
 - i) sustabdo minimo maisto pateikimą į rinką arba vartojimą;
 - ii) sustabdo minimų pašarų pateikimą į rinką arba vartojimą;
 - iii) šiam maistui arba pašarams nustato specialius reikalavimus;
 - iv) imasi kitų tinkamų laikinų priemonių;
- b) dėl iš trečiųjų šalių importuoto maisto arba pašarų:
 - i) sustabdo minimo maisto ar pašarų importą iš visos trečiosios šalies ar jos dalies, o prireikus ir iš trečiosios šalies, kuri yra tranzito šalies;
 - ii) šiam iš visos trečiosios šalies arba iš jos dalies importuojamam maistui arba pašarams nustato specialius reikalavimus;
 - iii) imasi kitų tinkamų laikinų priemonių.

2. Tačiau susidarius nepaprastajai padėčiai, Komisija, pasitarusi su valstybe nare (valstybėmis narėmis) ir informavusi kitas valstybes nares, gali laikinai priimti šio straipsnio 1 dalyje numatytas priemones.

58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka kuo greičiau, bet ne daugiau kaip per 10 dienų, priimtos priemonės patvirtinamos, iš dalies pakeičiamos, atšaukiamos arba išplečiamos, o Komisijos sprendimo motyvai nedelsiant paskelbiami viešai.

54 straipsnis

Kitos padarinių likvidavimo priemonės

1. Jei valstybė narė oficialiai informuoja Komisiją apie būtinybę imtis padarinių likvidavimo priemonių ir jei Komisija nesiėmė 53 straipsnyje nurodytų priemonių, valstybė narė gali imtis laikinų apsaugos priemonių. Apie tai ji nedelsdama praneša kitoms valstybėms narėms ir Komisijai.

2. Per dešimt darbo dienų Komisija 58 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka pateikia šį klausimą svarstyti 58 straipsnio 1 dalyje minimam Komitetui, kad šis išplėstų, iš dalies pakeistų arba panaikintų nacionalines laikinąsias apsaugos priemones.

3. Nacionalines laikinąsias apsaugos priemones valstybė narė gali taikyti tol, kol bus priimtos Bendrijos priemonės.

3 SKIRSNIS

KRIZIŲ VALDYMAS

55 straipsnis

Bendrasis krizių valdymo planas

1. Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su tarnyba ir valstybėmis narėmis, parengia bendrąjį krizių valdymo maisto ir pašarų saugos srityje planą (toliau – bendrasis planas).

2. Bendrajame plane nurodomos situacijų dėl maisto arba pašarų, susijusių su tiesiogine arba netiesiogine rizika žmonių sveikatai, rūšys, kurias gali būti sunku sustabdyti, pašalinti arba sumažinti jų poveikį iki priimtino lygio vietoje arba kurių neįmanoma valdyti vien tik taikant 53 ir 54 straipsnių nuostatas.

Be to, bendrajame plane nurodomos krizėms valdyti būtinos praktinės procedūros, įskaitant taikytinus skaidrumo principus ir ryšių strategiją.

56 straipsnis

Krizių valdymo grupė

1. Neprieštaraudama savo vaidmeniui užtikrinti Bendrijos teisės aktų taikymą, Komisija, nustačiusi su tiesiogine arba netiesiogine maisto ar pašarų žmonių sveikatai keliami rizika susijusių padėčių, kurios neįmanoma sustabdyti, pašalinti ar dabartinėmis nuostatomis sumažinti jos poveikio arba atitinkamai suvaldyti vien tik taikant 53 ir 54 straipsnių nuostatas, nedelsdama praneša apie tai valstybėms narėms ir tarnybai.

2. Komisija nedelsdama įkuria krizių valdymo grupę, kurioje dalyvauja, o prireikus ir mokslinę bei techninę pagalbą teikia tarnyba.

57 straipsnis

Krizių valdymo grupės uždaviniai

1. Krizių valdymo grupė yra atsakinga už visos atitinkamos informacijos rinkimą bei vertinimą ir kuo veiksmingesnį bei greitesnį turimų variantų, leidžiančių sustabdyti, pašalinti arba iki priimtino lygio sumažinti pavojų žmonių sveikatai, nustatymą.

2. Krizių valdymo grupė gali paprašyti kiekvieno viešo arba privataus asmens, kurio kompetencija, jos manymu, yra būtina norint veiksmingai suvaldyti krizę, pagalbos.

3. Krizių valdymo grupė nuolat informuoja visuomenę apie grėsią pavojų ir taikomas priemones.

V SKYRIUS

PROCEDŪROS IR BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1 SKIRSNIS

KOMITETAS IR TARPININKAVIMO PROCEDŪROS

58 straipsnis

Komitetas

1. Komisijai padeda iš valstybių narių atstovų sudarytas Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinis komitetas (toliau – Komitetas), kuriam pirmininkauja Komisijos atstovas. Visi reikalai sprendžiami Komiteto skyriuose.

2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikoma Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnyje nustatyta tvarka ir laikomasi jo 7 bei 8 straipsnių nuostatų.

3. Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje numatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

59 straipsnis

Komitetui paskirtos funkcijos

Komitetas, minėtose nuostatose nurodytais atvejais ir sąlygomis, atlieka šiuo reglamentu ir kitomis atitinkamomis Bendrijos nuostatomis jam paskirtas funkcijas. Be to, pirmininko iniciatyva arba raštišku jo narių prašymu, jis gali nagrinėti kiekvieną šių nuostatų taikymo klausimą.

60 straipsnis

Tarpininkavimo procedūra

1. Jei, valstybės narės nuomone, kitos valstybės narės maisto saugos srityje taikoma priemonė nesiderina su šiuo reglamentu arba gali daryti poveikį vidaus rinkos veikimui, neprieštaraudama kitų Bendrijos teisės aktų taikymui, ji perduoda svarstyti klausimą Komisijai, kuri apie tai nedelsdama informuoja tą kitą valstybę narę.

2. Abi valstybės narės ir Komisija deda visas pastangas, kad išspręstų minėtą problemą. Jei neįmanoma susitarti, Komisija gali paprašyti tarnybos pateikti nuomonę bet kuriuo atitinkamu ginčijamu moksliniu klausimu. Prašymo sąlygos ir laikas, per kurį tarnybos prašoma pateikti nuomonę, nustatomas abipusiu Komisijos ir tarnybos sutarimu, pasitarus su minėtomis valstybėmis narėmis.

2 SKIRSNIS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

61 straipsnis

Straipsnis dėl persvarstymo

1. Tarnyba, bendradarbiaudama su Komisija, iki 2005 m. sausio 1 d., o vėliau kas šešis mėnesius užsako nepriklausomą išorinį jos pasiekimų vertinimą remiantis Valdančiosios tarybos Komisijos pritarimu išduotais įgaliojimais. Vertinama tarnybos darbo praktika ir įtaka. Vertinant atsižvelgiama į Bendrijos bei nacionalinių tarpininkų nuomones.

Tarybos Valdančioji taryba išnagrinėja vertinimo išvadas ir išduoda Komisijai tokias rekomendacijas, kokių gali prireikti atsižvelgiant į tarnybos bei jos darbo praktikos pasikeitimus. Įvertinimas ir rekomendacijos skelbiamos viešai.

2. Komisija iki 2005 m. sausio 1 d. paskelbia ataskaitą apie patirtį, įgytą įgyvendinant IV skyriaus 1 ir 2 skirsnius.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalyse minėtos ataskaitos siunčiamos Tarybai ir Europos Parlamentui.

62 straipsnis

Nuorodos į Europos maisto saugos tarnybą ir Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinį komitetą

1. Kiekviena Bendrijos teisės aktų nuoroda į Maisto mokslinį komitetą, Gyvūnų mitybos mokslinį komitetą, Veterinarijos mokslinį komitetą, Pesticidų mokslinį komitetą, Augalų mokslinį komitetą ir Mokslo tvarkomąjį komitetą keičiama nuoroda į Europos maisto saugos tarnybą.

2. Kiekviena Bendrijos teisės aktų nuoroda į Maisto produktų nuolatinį komitetą, Pašarų nuolatinį komitetą ir Veterinarijos nuolatinį komitetą keičiama nuoroda į Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinį komitetą.

Kiekviena nuoroda į Augalų sveikatos nuolatinį komitetą Bendrijos teisės aktuose, pagrįstuose Direktyvomis 76/895/EEB, 86/362/EEB, 86/363/EEB, 90/642/EEB ir 91/414/EEB, įskaitant ir pačias direktyvas, susijusiuose su augalų apsaugos produktais ir nustatančiuose didžiausius likučių lygius, keičiama nuoroda į Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinį komitetą.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje, 2002 m. sausio 28 d.

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas

P. COX

Tarybos vardu

Pirmininkas

J. PIQUÉ I CAMPS

3. Taikant šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatas, „Bendrijos teisės aktai“ – tai visi Bendrijos reglamentai, direktyvos ir sprendimai.

4. Sprendimai 68/361/EEB, 69/414/EEB ir 70/372/EEB šiuo reglamentu yra panaikinami.

63 straipsnis

Europos vaistų vertinimo agentūros kompetencija

Šis reglamentas nepažeidžia Reglamentu (EEB) Nr. 2309/93, Reglamentu (EEB) Nr. 2377/90, Tarybos direktyva 75/319/EEB ⁽¹⁾ ir Tarybos direktyva 81/851/EEB ⁽²⁾ Europos vaistų vertinimo agentūrai suteiktos kompetencijos.

64 straipsnis

Tarnybos veiklos pradžia

Tarnyba pradeda savo veiklą 2002 m. sausio 1 d.

65 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

11, 12, 14–20 straipsniai taikomi nuo 2005 m. sausio 1 d.

29, 56, 57 bei 60 straipsnis ir 62 straipsnio 1 dalis taikomi nuo Mokslo komiteto ir nuo mokslinių grupių narių paskyrimo dienos, kuri paskelbiama Oficialiajame leidinyje, C serijoje įdedant žinutę.

⁽¹⁾ OL L 147, 1975 6 9, p. 13. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/83/EB (OL L 311, 2001 11 28, p. 67).

⁽²⁾ OL L 317, 1981 11 6, p. 1. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/82/EB (OL L 311, 2001 11 28, p. 1).